

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ...	600 Lej
Fél évre ...	300 Lej
Negyed évre ...	150 Lej
Havonta ...	50 Lej

Hirdetések díjazása szerint
Megjelenik naponta reggel.Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Buourestiben 50 banival
több.

Aratják már

a sárga búzakaralásokat a napbar-
nitott munkáskarok, komoly poli-
tikusok és közgazdászok aggódva
figyelnek a termés eredményére,
a külföld pedig már várja a friss
román gabonafölösleget. Az eddi-
gi jelentések azonban a nagy re-
ményeket leolhasztották. Egyes
vidékek kitünő termésétől eltekint
ve, átlagban közepesen gyen-
gább termésre van kilátás, sőt van
naik vidékek, ahol a helytelen gaz-
dálkodás következtében nagy te-
rületek maradtak bevetetlenül. A
jelentések azt is tudtul adják hogy
a tartós esőzések, majd a hirtelen
fellépett szárazságnak köszönhető
az idei kevésbé kielégítő termés-
eredmény.

Ez a tény, bármilyen kedvezőt-
len is, az ország belfogyasztását
nem érinti, inségről, szürkségről
főlöleges beszélni is. Azonban
igen érzékenyen érinti az expor-
tot. Romániának búzafölöslege je-
lentős tétele volt az exportnak. A
jóvátutájú külföld, különösen Fran-
ciaország ilyenkor aratás előtt fe-
szült érdeklődéssel várta a román
gabonaaállításokról szóló híreket, a
figyelmük egyszerre a román kikötő-
k felé terelődött, ahonnan a ga-
bonával tett hajóknak kell utnak
indulni Marseille felé. Az idén be-
vetett föld, — a jelek után ítélve
— vajmi keveset termelt a külföld
részére és a valutajavító export
idén vagy elmarad, vagy nagyon
minimálisra zsugorodik. Ez elég
fájdalmas dolog, de nyugodtan és
komolyan tudomásul kell vennünk,
a titkolózás és a téves hírek csak
ideig-óráig találnának hitelt, ké-
sőbb ugyanis kitudódna a valóság.
Az ország belső fogyasztására
elég a mostani gyengébb termés
is, csupán a külföldre irányítandó
főlölegünk nincsen, de amikor a
megélhetés nagy kérdése tolni
elénk, akkor elsősorban mi ma-
gunk jövünk számításba.

Valamire azonban figyelniük és
vigyáznunk kell. A lej ellen irá-
nyuló spekuláció ki szokta aknázni a
román gabonatermés nagyságát.
Már szomorú tapasztalataink van-
nak ezen a téren. A zürichi és a
párisi tőzsde megtanított minket
arra, hogy a mi kárunkból a spe-
kuláló bankárok szép hasznokat
huzhatnak. A termés eredményét
nem áll módunkban megváltoz-
tatni, de arra igenis lehet a pénz-
ügyi köröknek eszközük, hogy a
lej ellen irányuló támadásokat
visszaverjék. Most még módunk-
ban áll észszerű intézkedésekkel
ellensúlyozni az esetleges orvta-
madásokat.

Megnyilt a prágai konferencia

Külgyminiszterek megérkezése — Unnapi ebédek és vacsorák

Prágából jelentik: Duca és Nin-
csics külgyminiszterek ma reggel
Prágába érkeztek. Délben dezső-
né volt tiszteletükre. A konferen-
cia pénteken délután tartotta első
ülését. Este a konferencia tagjait
Prága városa láttal vendégül a
Laurenz-féle kerthelyiségben. —
Szombaton délelőtt tartják a máso-
dik ülést, amely után Giotta prágai
román követ ad dezsőnének. Szomba-
ton délután lesz a harmadik ülés,

majd este ünnepélyes fogadtatás
a Hradzsínban, ahol Benes külgym-
miniszter és felesége látja el a há-
zigazdái tisztet. Vasárnap délelőtt
a konferencia tagjai kirándulnak
Karlsteinbe és meglátogatják Mas-
saryk elnök lámai kastélyát. Va-
sárnap délután 3 órakor tartja a
konferencia utolsó ülését. Este a
prágai jugoszláv követ ad bucsu-
bankettet a konferencia kiküldöt-
tei tiszteletére.

600 millióval tartozik Románia Angliának

Hatszáz ezer font háboru előtti követelés — Folynak a tárgyalások a fizetésre nézve

Bucurestiből jelentik: A háboru
előtti adósságok rendezése ügyé-
ben az angol hitelezők azt az aján-
latot tették, hogy hajlandók köve-
teléseiket 30 százalékra leszállíta-
ni és beleegyeznek abba, hogy ezt
az összeget a román hitelezők hét
év alatt fizessék vissza. Az ilyen
módon leszállított összeg után az
angol hitelezők évi 5 százalék ka-
matot szednének. Az eredeti kö-
vetelés 600.000 font sterlinget tesz
ki, ami körülbelül 600 millió lelnék
telet meg. A román adósok hajlan-
dók az angol hitelezők ajánlatát

elfogadni, ha a Banca Nationala
400 lejes árfolyamon bocsájt ren-
delkezésre font sterlinget. Ez
ügyben Bratianu Vintila pénzügy-
miniszter és Oromula, a Banca
Nationala kormányzója behatóan
tanácskoztak és megállapodtak ab-
ban, hogy a Banca Nationala a ro-
mán adósoknak hajlandó 400 lejes
fedezet mellett fontkölcson nyul-
tani. Abban az esetben, ha hét év
után a lej árfolyama nem javulna
meg, úgy a Banca Nationala a
kölcson határidejét meglovszabá-
tja.

Nézeteltérés

a pénzügyminiszter és Titulescu között
Románia követelése a londoni konferencián

Bucurestiből táviratozzák: A ju-
lius 16-án megnyitott londoni kon-
ferencián Romániát Titulescu lon-
doni követ képviseli. Bratianu
pénzügyminiszter utasításokat kül-
dött Titulescunak, hogy milyen
magatartást tanúsítson. Bratianu
Vintila úgy instrualta Titulescut,
hogy a kidolgozott memorandumot
mutasson be a konferenciának, a
melyben követelje Románia 30
milliárd arany lejnyi integrális jó-
vátéti követeléseit, azután pe-
dig hagyja ott a konferenciát.

Titulescu más álláspontra fe-
lyezkedett. Válaszában kijelentet-
te, hogy a konferenciát otthagyni
nem szabad, hanem részt kell ven-
ni a tárgyalásokon végig, még ab-
ban az esetben is, ha a végén kife-
jezésre kellene jutnia, hogy Romá-
nia nincs megelégedve a konferen-
cia határozatával. A konferencia

otthagyni — Titulescu szerint —
súlyos konfliktusokat vonna maga
után Románia és a szövetségesek
között. Ilyen diplomáciai hibát a
jövőre való tekintettel nem szabad
elkövetni. Titulescu most várja
Bratianu újabb utasításait.

Diplomáciai szakítások a bányatörvény miatt

Az amerikai követ visszahívását kérte

Bucurestiből táviratozzák: Be-
avatott politikai körök értesítése
szerint Románia és a szövetséges
államok között diplomáciai konfliktus
keletkezik a bányatörvény
miatt, ha a román kormány to-
vábbra is makacsul álláspontja
mellől marad. Arról is beszélnek,

hogy az amerikai követ visszahí-
vását kérte kormányától. A fran-
cia és angol követek követik az
amerikai követ példáját. Kormány-
körökben ezeket a híreket ilyen
formában megcáfolják, de nem ta-
gadják, hogy bizonyos differenciák
merültek fel. Ezeket azonban
barátságosan fogják elintézni.

Külföldi lapudósítók bojkottja a német kormány ellen

Berlinből jelentik: A külföldi
lapudósítók egyesülete és a birod-
almi kormány között igen éles
konfliktus tört ki. A külföldi lap-
udósítók egyesülete a legélesebb
rendszerhatárokra határozta el ara-
gát a birodalmi kormánnyal szem-
ben, mert ez nem engedte meg,
hogy az adóhatóságok a külföldi
lapudósítók utlevélvizumánál en-
gedményeket tegyenek. A külföldi
lapudósítók elhatározták, hogy
megszakítják az érintkezést a né-
met kormánnyal és a birodalmi
hatóságokkal. Erről az elhatáro-
zásról levélben értesítették a birod-
almi Kancellárt, a Külgyminisz-
tert, valamint a parlamenti frak-
ció vezetőit és a Berlinben élő
diplomátákat. Ebben a levélben
közlik, hogy mindaddig, amíg ezt
azt ügyet el nem intézik, sem a
birodalmi kormánnyal, sem egyéb
német hatóságokkal, sem pedig a
német társadalom vezető szemé-
lyiségeivel nem érintkeznek.

A magyar kölcsön Amerikában

Budapestről táviratozzák: A ma-
gyar kölcsön amerikai elhelyezésé-
nél a német vonatkozású Speier bank
ház tevékenykedett. A magyar gazda-
sági körökben nagy feltűnést keltett,
hogy Kahn Ottó, aki legutóbbi bu-
dapesti tartózkodása alkalmával meg-
ígérte, hogy az Unió tőkéjét Ma-
gyarország újjáépítésének szolgálá-
tába fogja állítani, a kölcsön elhe-
lyezésénél láthatatlanná vált.

— Radics előtt lezárták az osztrák
határt. Belgrádból jelentik: Hofinger
osztrák ügyvivő ma közölte a szerb
kormánnyal, hogy Radicsnak nem
engedélyezik a Ausztriába való
visszatérést.

Újabb viharos ülés a francia kamarában Caillaux amnesztia-ügye — „Menjen Berlinbe!”

Párisból jelentik: Viharos ülés folyt le ismét a kamarában. A tárgyszorozatra Caillaux volt miniszter amnesztia ügye került és Poncet képviselő felszólalt az amnesztia ellen. Ekkor teljes erővel kitört a vihar. A kommunisták azt kiáltották, hogy Poncet a boche-ök ügynöke, mert a saarvidéki részvénytársaság felügyelő bizottságának tagja. A kommunista oldalról Poncet felé „Menjen Berlinbe!” kiáltások hangzottak, míg a jobb oldalról visszakiabál-

tak „Menjen Moszkvába.” Az ülést felfüggesztették.

Rómából jelentik: Storza volt olasz külügyminiszter a Popolo-ban cikket írt a londoni konferenciáról. Szerinte Anglia és Franciaország sohasem készültek fel olyan alaposan a világproblémák megoldására, mint most. Macdonald külpolitikájához az egész nemzet hozzájárult, míg Herriotot illetően a franciák is hozzájárulnak a külpolitika revíziójának kísérletéhez.

Vörös István fizetése képtelen lett A nagystílű vállalkozó anyagi összeomlása

Az aradi származású Vörös István dr. — ha csak közvetve s áldozatként — hónapokkal ezelőtt nagy szenczációval szolgált: magyarországi vállalatának cégvezetője Sárkány Géza, Vörös dr. bizalmával visszaélve oly nagyarányú manipulációkat, csalásokat és sikerkasztásokat követett el a cég nevében és égisze alatt, amely Vörös István hatalmas vállalatát alapjában megrendítette. Mint ismeretes, Vörös István akkor pénzre lett minden vagyonát, ingatlanait, autóját eladta, s az így befolyt összegekkel kiegyenlítette a hűtlen cégvezető okozta követeléseket. Ezzel a nagyszabású művelettel sikerült is Vörös Istvánnak vállalatát újból talpraállítani, s ez a vállalat, amelynek székhelyét a szanálás után Budapestre helyezték, ha kisebb arányokban is, újra megkezdte működését. Most azután Vörös István vállalata

újabb szenczációval szolgált: hasztalan volt minden áldozatkészség, minden erőfeszítés, a Sárkány Géza okozta csapás nagyon nagy volt, a szanálás nem sikerült, s Vörös István dr. kénytelen volt kényszerű egyezséget kérni. A Budapesti megjelenő Tőzsdei Hírlap számol be erről a magyar közgazdasági életben nagy feltűnést keltő eseményről, Vörös István dr. anyagi összeroppanásáról, s erről a következőket írja:

Vörös István dr. ismert vállalata rendkívül válságos helyzetbe került, s csődön kívüli kényszerű egyezséget folytatott. A budapesti törvényszékhez intézett folyamodványukban elmondják a vállalat vezetői, hogy Sárkány Géza volt cégvezető csalásai, sikerkasztásai és hűtlen kezelése okozta a vállalat összeomlását, insolvenciáját. A legutóbbi időben a hitelezők már erősen szorongat-

ták a részvénytársaságot, sőt a Belvárosi és a Kereskedelmi Bank követeléseiket végre is hajtották. A részvénytársaság 80 millió kor. értékű berendezési tárgyait lefoglalták. Ezek a körülmények végre is arra késztették a vállalatot, hogy kényszerű egyezséget kérjen a törvényszéktől, amely a közeli napokban dönt a kérelem fölött.

Agyonlőtt testvérek

A féltékeny legény börtönös vérfürdője. — Az áldozatok fivére volt a gyilkos börtönosa.

Budapestről táviratozzák: Vörös gyilkosság történt a vasárnapi Csak községben. Sztrókay István ezaki gazdálkodó a napokban reggel a pajta felé haladt, a hol három fia szokta az éjszakát tölteni. A pajta ajtaját kinyitotta és börtönösével látta, hogy a három fia vérben uszva holtan fekszik a pajtában. A csendőrségre futott, ahonnan kiszálltak orvosai a helyszínre. A három fiatal ember halott volt és a halálukat puskalövés okozta. A csendőrség erélyes nyomozást vezetett be a gyilkosság kiderítésére. A nyomozás során a gyarmati gazdálkodó negyedik fiára Sztrókay Gézára irányult, akit le is tartóztattak. A vallatás alatt kiderült, hogy a gazdálkodó negyedik fia segédkezést nyújtott ahhoz, hogy Torda Gyula nevű barátja három öccsét meggyilkolja. A gyilkos fiatalok egy falubeli leánynak udvarolt és féltékeny volt az egyik testvére. Összebeszél Sztrókay Gézával, aki beeresztette a házba. E-

szaka puskával kezében beosont a pajtába és agyonlőtte a három testvér közül azt, akire féltékenykedett. A lövésre felébredt a két másik testvér és Torda nehogy elárulják büntetését, agyonlőtte a másik két testvért is. A gyilkosságot a negyedik testvér nem nézte végig, csak örködött kinn, hogy barátját meg ne lépjek. A többszörös gyilkos megszökött és a csendőrség erélyes nyomozást folytat hollétének kiderítésére; a bűnös testvért letartóztatták.

Mivel vádolják Weltner

Budapestről táviratozzák: Ma tájékoztatták az Új Nemzedéket illetékes körök a Weltner-ügyről. A Weltner-ügyben — így szól az információ — tisztázni kell a tényállást. Weltner közreműködött a kommunistákkal kötött egységkormány létrejötténél és ez az okmány az egész állami berendezést megsemmisítő szerződés volt. Védkezése, hogy a szerződés aláírásakor nem volt ott, nem változtat a tényálláson, mert előzetesen hosszabb, beható tanácskozással folytatott és előkészítette a szerződést. A szocialista vezér amaz állítása, hogy oltalomlevéllel jött vissza, tarthatatlannak, mert a magyar törvény a salvus conductust semmilyen formában nem ismeri el. Weltner nem kapott amnesztia, a kormány csak azt jelentette ki, hogy senkisémet gátolva az emigránsokat abban, hogy hazajöjjenek, mert senkit sem száműztek. Bárki visszajöhet Magyarországra, a többi az ügyesség és híresség dolga.

TARCA

Egzotikus sportember járás
Priáiban.

(Olimpiai levél.)

A párizsi embert csak az izgatja ami érdekes, ami az ő felületes fölényes ismeret körébe valami utathoz. Ezért van itt olyan nagy keletjük a messziről jövő versenyzőknek, de még inkább azoknak, akik külsőleg is, ruházatban vagy a bőrük színében elütnek a párizsi embertípustól. Párizs mindig nagy találkozóhelye volt az idegeneknek, de járt a perzsa sahtól és az afganisztáni emirtől kezdve az utolsó maláji szerencsenig mindenki, aki pénzt akarta elkölteni vagy szerencsét próbált. Most az olimpiász még a megszokottnál is több ilyen különös embert hozott össze. Elegendő volt egyetlen délután a colombesi stadionban, ahol az atléták utolsó tréningjeiket tartják s olyan zürzavaros képet kaptunk, amilyenről még a legmerészebb futurista is alig mer álmodni, ha ugyan a futuristák álmodnak egyáltalában.

Az amerikaiakról mindig azt olvasni és hallani, hogy mennyire gyűlölik a „coloured man”-t, a színes bőrűeket, de ez a gyűlölet, úgy

látszik, kormányozható, mert ugyanaz a büszke sávós-csillagos, címeres trikó feszül a koromfekete Hubbard, a csodálatos képességű feket távolugró testén, mint a félvérneger Gourdin sárga bőrén és a többi bensülöttiyankee fehér vagy napégette testén. Ha arról van szó, hogy egy olimpiai bajnokságot kell megfektetni Amerikának, akkor nincs gyűlölet, jó a fekete ember is, de még jobb a vörösbőrű indiai maratónfutó, akiktől csodákat várnak. De maguk a franciák sem akarnak elmaradni a szerencsen-szereléstől, nekik is van három szövegáli néger gerelydobójuk. Ha ezek olyan jól fognak dobni, amilyen eszűnyak, akkor világrekorddal nyerik a versenyt a francia kultúra nagyobb dicsőségére. A hatalmas stadion minden talpalatnyi salakján mozog valami atléta, de a legtöbbje annyira féltékenyen őrzi tréningmódszerét, hogyha valami idegen közeleg, azonnal abbahagyja a munkát. Aki azonban tényleg tudnak, mint az amerikaiak, azok csöppet sem szégyenlik, hogy ők hogyan dolgoznak.

Állandóan nagy közönségük van a sárga olimpiász hőseinek. Ezt a sárga olimpiászt a kínaiak, japánok és a Filippi szigetek lakói rendezik meg s az idén már veszedelmesen jó eredményeket is értek el. A japán és kínai atlé-

ták bizony nem nagyon biztató külsejűek, legalább sportszemmel nézve nagyon furcsa látványt nyújtanak. Jöndulatu mosollyal nézi mindenki a munkájukat, legfőkébb a maraton-futókra néznek némi respectussal, a sárga szívóssága közismert és a 40 km-es maratonfutásnál sose lehet tudni, mi lesz. Sokkal imponálóbb a kis sárgáknál a fülöszigeti félig sárga, félig barna Fortunato Katalon, aki egymaga három bajnokságot nyert a sárga olimpiáson, egész európai stílusban, szépen fut, komoly zavart azonban csak a mi közép távfutóinknál okozhatna. A sárgák táborának kétségkívül legérdekesebb tagja a tréner, aki egyuttal papjuk is és korlátlan hatalommal vezet csapatát. Talpig erős fekete talárján csodálatos sárkányok, napok, holdak, csillagok és egyéb rejtjelmes ákombakomok vannak, gyönyörű színekkel himezve, az egész ember olyan a nagy pápaszemével, mint valami középkori aranycsináló alchimista. Aki ránéz, csak úgy tudja elképzelni a tréning-szisztémáját, hogy többet dolgozik ráolvasással vagy varázslatokkal, esetleg csodaszerekkel, mint az egyszerű izomgyakorlatokkal. Ő dirigálja a sárga szakácsot is, akin messzire érzik konyhájának

minden ilyen falatának a fehér orroknak élvezhetelen illata.

A derék japán főmester azonban igen veszélyes ellenfélre akadt tegnap. Megjelent a pályán egy rettenő nagy turbános indus, akinek turbánjánál csak a fekete sűrű szakállja volt nagyobb. Ő viszont az indiai fakirokat (böcsőnát atlétákat) gondolzza s vizsga szemekkel nézett bennünket, mert az indus staféta egy előfutamba került a magyarral, a fűmel még a hollandival. Megkérdeztük a nevet, készséggel meg is mondta, de senki sem tudta utána mondani pedig nagyon ambicionáltuk. Végül elneveztük Rabindranat Tagorenak, ez körülbelül feleannyi, mint az ő neve s amellel érthető is. Azóta rajta ragadt az a név.

Délafrika, Ausztrália, Délamerika, Kanada atlétái már megszokott mindennapi látvány, csak azt érdemes megjegyezni, hogy míg a délafrikai meg az ausztráliai angolnak vallja magát, addig a kanadai s mexicói még az eileg is tiltakozik, hogy amerikaiaknak nevezzék.

— En canadai vagyok, nem amerikai — magyarázta egy canadai futó, aki nagyon megbarátkozott velünk. Hogy ő miért nem amerikai, azt csak ő tudja.

Schratt Katalin történelmi emlékei.

— Apróságok az elhunyt Ferenc József életéből. — A modern királyidill. — Érdekes feljegyzések. —

(*Bécsi levél.*) Schratt Katalin, a császárváros egykori szépséges színésznője, ma mint egy régi kor csendes tanúja, elvonultan él hitzingeri kastélyában. Életének azok az apró epizódjai, melyeket alább elmondunk, nem egyszerű életrajzi feljegyzések, de bátran mondhatók történelmi adalékoknak is, mert bepillantást engednek Ferenc József egyszerű és emberi gondolkodásába is.

A szinpadtól a császári palotáig

'Angeli professzor műfermében pillantotta meg először Ferenc József Schratt Katalint. Ott volt Erzsébet királyné és Gizella főhercegnő is, akik szintén részt vettek a beszélgetésben, amely új és végleges fordulafot adott Schratt Katalin életének. Attól az órától kezdődik az a nagy barátság, amely csak az uralkodó halálával ért véget és amelyet a maga nemében valóban példátlanul lehet nevezni. A király akkor vette szemügyre és ítélte meg ennek az asszonynak még asszonyosan ki nem bontakozott jellemét, aki mindig bizonyos távolságba maradt tőle és életében nem játszott döntő, vagy legalább is nem játszott szembeállító szerepet.

Schratt Katalin a színház festett falai előtt általánosán méltányolt, de koránt sem olyan fontos szerepet játszott, mint a schönbrunni kastélyban, ahol ő volt az összekötő kapocs a rezidencia és a külvilág között. Először Berlinben lépett fel Schlesinger Zsigmondnak, az elhunyt bécsi írónak a darabjában és már akkor feltűnt megnyerő kedves megjelenésével. Utoljára Bécsben, 1904-ben lépett ki a rivalda elé Schönhaus vigjátékában Mária Terézia szerepében.

Majdnem mindennap felkereste az ősz uralkodót és többnyire vele is ebédelt Schönbrunnban. A király nem kapott valamit különösen jó ételeket. A legegyszerűbb polgári ház asztalára is gyakran kerülnek olyan ételek, amelyek Ferenc József asztalán ritkaságszámba mentek. Már az egyszerű sertéssült mint különlegesség szerepelt. Az öreg fejedelmek meg volt hát az oka, hogy barátnőjének gyakran kipanaszkodja magát az eléje tált ételek miatt. Erzsébet királyné több ízben megkérte Schratt Katalint, hogy távol léteben legyen gondja a király egészségére.

De a schönbrunni konyha a jó, déli ebédrel nem sokat törődött. Az inyenc-ételeket csak a diszlakomákon, vagy a kastély éléstárában lehetett találni, de semmiesetre sem a király asztalán.

Uralkodó, akinek kényelméről nem gondoskodnak

Schönbrunn, Schratt Katalin a császárral sétál a parkban. Egy dongó bugással köröket ír le a király körül, végre is a mit sem sejtő uralkodó hátára telepszik. — Schratt asszony észreveszi a dongót, egy pillanatra habozik, majd tenyerével jó erősen rácsap. A király megdöbbenve néz Schratt Katalin arcába, mert a hátára mért ütés nem lehetett nagyon

gyengéd. Ekkor barátnője kacagni kezdett és ezt mondta:

— *Felség, bocsásson meg. Egy dongó ült a hátára. Én a „merénylő”-t öltem meg az imént.*

A király egyszer a budapesti udvari bátról Bécsbe visszatérve fogadta Erzsébet királynét, aki élénken érdeklődött az ünnepség lefolyása iránt. „Hogy volt hát Budapesten?” — kérdezte a királyné. — „Nagyon fárasztó” — válaszolta Ferenc József.

— Éjjel egy óráig cserélt tartottam. Ekkor le akartam feküdni. Borzasztóan szomjas voltam, de a szobában nem volt más innivaló, csak egy pohár víz. Ha legalább egy csepp pezsgőm lett volna!

— De hát miért nem hozattál? — kérdezte Erzsébet királyné.

— Nem volt ott senki! — válaszolta az uralkodó. — *Később már megelégedtem volna egy pohár borral is, vagy esetleg egy pohár sörrel, vagy — nem bánom — akár egy tröccsel is. Végül is, mit volt mit tenni, megittam a pohár vizet. Izlett, de mégis csak utálatos volt!*

Humoros epizódok

Ischl. Ferenc József már kora reggel fölkereste barátnőjét, majd nagy sétára indult, Schratt kertjében volt egy dühös kutya, amely minden látogatót könyörtelenül megharapással fenyegetett. De ez a kutya sohasem ugatta meg az uralkodót, aki gyakran jelent meg a kertben. Egyszer a kutya, amikor a király vissza akart térni a villájába, utána szaladt. A király próbálta visszakergetni, de ahogy sem bírta elzavarni magától. Végre így szólt: „Am jó, mellettem még csak elszaladhat a kutya, de visszavezetni, az már mégis egy kicsit sok lenne.”

Ugyancsak Ischlben volt egy kis fiú, aki — valahányszor a császár elment apja boltjának ajtaja előtt, rendkívül mély pukkerlikat csinált. A fiúcska már leste mindig az alkalmat, hogy ezt a reverenciát bemutassa. Ferenc József egyszer már messziről észreveszi és így szól Schratt-hoz:

— *Terítettél! Nézze csak, a kis Henrik ma igazán mély komplimentet csinál.*

Amikor közelebb értek a császár látta, hogy a fiúcska ezután nem reverencia végett, hanem más szándékkal guggol a földön.

— *Ujjé! — kiáltott föl — a fiú úgy látszik jelenleg más irányban van elfoglalva!*

Ferenc József reggeli sétája közben az Ischl vendéglő elé ér és ott lát egy szolgálót, akinél az idő iránt érdeklődik. A leány, aki még csak három napja volt a vendéglős szolgálatában, természetesen nem ismerhette meg az uralkodót. Megkérdezték tőle: mit gondol, kivel beszélt. A leány, aki a császárt egyszerű köpenyvel és tiszti sapkával látta, a kérdésre ezt válaszolta:

— *Hát kivel beszéltem volna? Egy levélhordó volt út. Az iránt tudakozódott, hogy milyen lesz az idő?*

Ferenc József szintén hallotta e szavakat és az asztalnál, mellyel akkor Schratt-on kijött még

néhányan voltak, József elmesélte.

Ferenc József utolsó órái

A király utolsó órái. Egy vasárnap Schratt Katalin ismét megjelenik a betegszobában, ahova két nap múlva már bevonul a halál. A király az ágyban fekiadt és szomorúan nézett barátnőjére, aki hallgatagon állt előtte.

— *Miért néz így rám?*

Egy pillanatra hallgatott a hű barát. Majd így szólt:

— *Jó szímben van, felség! Az uralkodó szemmel láthatólag megkönnyebbült. Ez a kis hazugság jól esett a betegnek. Mosolyogva válaszolta: — Igen, igen, nincs is semmi bajom!*

Bombamerénylet

egy kampós kereszt tanár ellen

Antiszemitizmus az iskolában — A megbuktatott deákok bosszúja — Oravica szenzációja

(*Saját tudósítónktól.*) A Különbönbö csendes Oravicának hatalmas szenzációja van: Taran gimnáziumi tanár ellen, elkészített deákok bombamerényletét követték el, mely, azonban csak néhány ablaktáblában tett kárt.

Kiküldött munkatársunk ezen eddig egyedül álló merényletről a következőkben számol be:

Az oravica „General Dragalina” gimnázium egyik tanára, Taran, volt gör. kath. pap, aki tizenötven keresztül több eldugott helyi falucskában papskodott s már annak idején több ízben perbe keveredett az ortodox egyházzal, mert féktelen propagandát folytatva a gör. kat. vallás ellen, hangos zászlóvivője az antiszemitizmusnak. Állandóan — sőt tanítás közben az iskolában — kampós keresztel jelvényt hord s zsidógyűlöletének órái alatt is nyitva ad kifejezést.

De nemcsak zsidógyűlölete és a gör. kat. egyház elleni agitációja miatt nagy az elkészeredés ellene, hanem tanítványai szinte betegeges szigorúsága miatt gyűlölik. Hogy mennyire nem tudja tartózkodni diákjaival megszerettetni és megismertetni, fényesen, de szomorúan bizonyítja az a felháborító tény, hogy a III. osztályban 70 tanuló közül 38, az V. osztályban 18 közül 5, a VII. osztályban 17 közül 12 és a VIII. osztályban 15 tanuló közül kettőt buktatott meg Taran tanár ur.

Hogy mennyire minden, csak tanár nem és hogy mennyire gyűlöli a zsidókat, kitűnik abból, hogy egy tanártársa kívánságának csak úgy volt hajlandó eleget tenni, ha az illető megbuktatja Hamburger Andort.

Ilyen viszonyok között érthető hogy az elkészeredés mindinkább nagyobbodott s ennek következménye az a bombamerénylet, amelyet eddig ismeretlen tettesek elkövettek ellene. Gyújtózsínórral ellátott bombát dobtak Taran ta-

Amikor eljött a kedd, az uralkodó életének utolsó napja, a hű barát az otthonában volt. A halál elkövetkezése után rövid időre egy udvari ember jelenik meg a villában és üzenetet hoz Schönbrunnból.

— *Az ifjú császár üzeni, hogy az imént hunyt el öfetsége és kéri, hogy fáradjon át a kastélyba.*

A fiatal királyné anyja fogadta a belépő Schratt Katalint. Hall szavakat — alig hallhatóak — mondott, melyeket még szóltak, a barátnőnek.

— *Önt illet az első hely itt, Schratt asszony! Olyan közel — mint ön — kevesen álltak hozzá.*

nárnak az oravicai gör. kath. templom mellett lévő háza felé, de a bomba idő előtt robbant s így, csak a környéken fekvő házak ablakai törték össze, emberéletben nem esett kár. A merénylet színlelyeni még két dinamit-patronát találtak s ezer szerencse, hogy ezek nem robbantak fel, mert különben nemcsak a tanár háza, de az egész környék és a templom is romba dőlt volna.

Az oravicai csendőrség szigorú vizsgálatot indított ez ügyben, de eddig nem sikerült pozitív eredményt elérni.

Óriási az elkészeredés az oravica szülők között is és a város érdeke, hogy Taran tanár, mielőbb onnan elkerüljön.

Kényszeregyezési tárgyalások az aradi törvényszéken

(*Saját tudósítónktól.*) Ornstein Árpád táblabíró, az aradi törvényesék cégbirája ma három új kényszeregyezés ügyében adott ki rendelkezést. Kun József kényszeregyezést kért aradi kereskedő vagyongondnokánál Sommer Nándor ügyvédet neveztek ki, a hitelezők követelésének bejelentési határidejét augusztus 16-ában, a kényszeregyezési tárgyalás napját pedig szeptember 2-ában állapította meg a cégbiróság. — Goldberger Márton chisinei (kisjenői) keresk. kényszeregyezési ügyének tárgyalását augusztus 14-ére tüzték ki, a követelések bejelentési határidejét július 20. vagyongondnok dr. Ardelean Cornél chisinei (kisjenői) ügyvéd. — Kocsik András pecicai (pécskai) kereskedő kényszeregyezési ügyében augusztus 16-án lesz a tárgyalás. A követeléseket július 31-ig kell a cégbiróságnak bejelenteni. vagyongondnok dr. Schreiber István pecicai (pécskai) ügyvéd.

HETI KIS KRONIKA.

Ez a Kis Krónikaféle nem íródik a maradandóság részére. Megelégednek azzal, ha úgy reggeli kávé mellett átfuttják és ha az olvasó nem löki el bosszusan, hanem csak a fejét csóválja, a krónikás már ezt is sikernek könyveli el. A krónikairó megpróbálja sorra felváltatni a hét eseményeit és fizetne is azokhoz egy pár szerény megjegyzést, amint az itt következik:

Színházkongresszus volt és a derék színigények megbeszélték a megbeszélési valókat. A megbeszélés alatt a derék direktorok várták, miként is döntenek majd sorsuk fölött a polgármesterek és amikor megtudták, hogy a döntés ezúttal sem történt meg, — boldogan felsónajtottak, mert legalább megmaradt még egy kis reményük: hátha... Mi ilyen ennyivalóan bájosak ezek a színigazgatók. Napkeltétől napnyugtáig sűrű könnyekkel sirják tele készkenőjüket, hogy milyen kutyául komisz dolog 1924-ben magyar színházat igazgatni, hogy milyen részvétlen is az a fránya közönség és amikor arról esik szó, hogy esetleg felmentik őket ettől a terhes szolgálattól, akkor azonnal jön a nagy sírás: ne vegyétek el tőlünk a színházat és ne adjátok másnak. Tényleg olyan rossz dolog lenne egy színházigazgatónak? Vajjon, ha annyit fizet rá minden esztendőben, akkor miért ragaszkodik mégis úgy hozzá? Ezek igazán nagy titkok és úgy szeretnék, ha egyszer átmutatott éjszaka után hajnali ösztinteségi ruhában valamelyik igazgató kiöntené szíve bánatát és megfejtene a nagy titkot.

Erettségi vizsgálatok is voltak ezen a héten, tele volt velük a város: diákok buktak, diákok átmentek, újságírók tárgyalták a nagy eseményt és a divatúrikereskedések panaszkodtak, hogy az idén nagyon kevés „erettségi pálcá” fogyott el. Hát valami nagyon simán nem is ment a dolog. A tanár bácsik, meg a komoly vizsgabiztos bácsik szigorúak voltak, a diákok sem tudtak valami sokat, na meg drákok miniszteri rendeletek is odatolaktak a diák és tanár közé és így hamarosan megszületett a diák részére a szomorúság, a lap részére meg a szenzáció. Egy dolog azonban biztos: az elmúlt héten valami sok áldás nem szállt Aradról Anghelescu közoktatásügyi miniszter fejére. Ezzel ugyan a miniszter nem sokat törődik, már hozzászólt ahhoz, hogy a minisztert általában nem igen szokták áldani.

Politikáról is essék szó, mert hát politika nélkül ugyan hogyan is lehetnének el. A miniszterelnök lerándult a külügy-miniszterrel a székelyek közé, mert most éppen nyár van, ilyenkor nagyon szép a székelyvidék, jó borvizet is adnak a derék székelyek és nem árt ezt a homógen tömeget néha-néha felkeresni. Soha sem lehet tudni, mikor lesz választás, sohasem lehet tudni, mi-

kor lesz rájuk szükség. Szép diákok is elhangzottak, barátságosan parolázott is a miniszterelnök a székelyekkel és barátságosan el is vált tőlük, miután előbb meghallgatta a magyar panaszokat és miután meg is ígérte azok orvoslását. Ez igen szép és dicséretes valami és miután a miniszterelnök Karisbadba szándékozik menni gyomorkurára, félni lehet, hogy a gyomorkura közben valahogy kikurálja majd a magyar kérdést is, ami nagyon is megfekszi a gyomrát. Politika még a kisantantkonferencia is, na meg a Herriot és a Macdonald, akik előbb csunyán odamondogattak egymásnak, azután meg annak rendje és módja szerint szépen összecsókolóztak, amint az jó szövetségesekhez és miniszterelnökökhöz illik.

Ahol még mindig várják a cárt. Látogatás a Magyarországon élő doni kozákok között — „A cár nem halt meg, üzeni fog értünk.”

(Budapesti levél.) Kirándulunk a kozákok közé. Ott vannak a tétényi pusztán mellett az uradalomban, a számuk ötven, valódi hami-sitatlan doni kozákok, Wrangel hadseregéből valók és a visszavonulás után Konstantinápolyon és Odesszán keresztül érkeztek el Magyarországra. Most dolgozniok kell, mert munka nélkül még a kozák sem élhet meg. Amint a lakásuk közelébe érünk, katonásan üdvözölnek.

— A leghiresebb lovaskatonák — mondja valaki. Közülünk.

Erre nyomban tiltakoznak, hogy ők nem lovaskatonák, hanem kozákok. Kozákok, mint ahogy a huszár is több a tüzérenél, szekrésznél, pedig azok is pengő sarkantyút viselnek.

A legkülönfélébb uniformisban: Orosz, török, német, magyar katonai ruhában vannak, de egyben megegyeznek, mindegyik ruha nagyon rossz állapotban van. Azt mondják, hogy otthon, a Szent-Oroszországban az ilyen gunyájú emberre rá se néztek. A kozák otthon új és cifra öltözetben jár, mint Magyarországon a múlt században a betyár. De változó a világ s most nekik kell így öltözködniük, így járniuk, mint az agról-szakadt kezdő szegénylegénynek.

Jól megtermett emberek. Vezgyent, a legerősebb, legtestesebb alakot, nem minden paripa bírta el. Ló még nem kápta el soha. Ugy megfogja, ha kell, hogy azonnal letérdel előtte. Ha akarja le is fekteti. Hüvelyk és mutatóujjával jobban hátra fogja a ló állkapcsát, mintha csikózáblával huzná. Kézével pedig erősebben tartja,

Hönullám is volt, meleg is volt, strand is volt. A csokoládé színű bőr megint divatba jött, a Maros Ismét megkövetelte a maga porcióját és a víz befűlők szépen engedelmeskednek is az óhajnak: leszállították a szokásos nyárelejel kommcenciót. Házasságtörés is volt, könnyű nyári kis viszony is, csakugy mint tavaly és tavalyelőtt. Sajnos, a párisi nagy meztelenségi kultusz ide nem hatolhatott még el: a mi hölgyeink ragaszkodnak a harisnyához, aminek a harisnyakereskedők igen, de más egyéb kíváncsiak nem igen örülnek. Egyébként káni kúlai féren még várjuk a szenzációt: az első strandpofont, az első botrányt és az első válópört. Ez hozzátartozik a nyárhoz. Ezt nem engedhetjük el. Történt még valami a héten? A krónikairó nem jegyzett fel mást. Kéri az olvasót tegye el őt jó emlékezetébe, mert a jövő héten ismét jelentkezik.

mint ahogy feszítőzáblával lehet, mert a ló meg se moccan.

Itt van a *Neprienkov*-család. Akim az apa, Vaszili, Mihály, Fedor és Péter a fiai. Az öreg kozák ugyan hat fiával ment a háborúba, kettő elesett, négy fiával Wrangel csapataiban küzdött a régi Oroszországért, míg a sors Magyarországra vetette. Az egyik fia asszonyt is szerzett, ez a fiú benn lakik a faluban. Pedig el kell hagynia az asszonyt, ha izenet jön a kozákokhoz, sóhajt az öreg.

— Ki izen?

— A cár.

— De a cár meghalt.

— Dehogyan halt meg!

És igaza van. Azt a kozák mindenképpen jobban tudja, ha világ végén van is, hogy a cár nem halt meg, nem halhat meg.

— Az a fontos, jöjjön már a parancs, — mondják — hogy induljunk haza. Az pedig, hogy itt, min telnek a napok, erre csak azt felelhetjük, hogy lassan telnek. Én most disznókat etetek, ez a beosztásom — mondja az egyik fiatal kozák — de nem panaszkodom, csak azt mondhatom, jól vagyok, mert a ma is eltelik és egy nappal közelebb vagyok a hazainduláshoz.

Vannak itt olyan oroszok is, akik mint foglyok maradtak vissza, ezekkel a kozákok nem beszélnek, viszont ezek a foglyos oroszok valósággal elkerülik a kozákokat. Talán félnék tőlük?

Katonásan laknak, maguk főznek. A legegyszerűbben élnek. Az uradalmi intézőség, mint más munkásainak, hetenként bizonyos mennyiségű zsirt akart adni, de a kozákok a zsirt nem fogadták el.

Azt mondják, a tul zsiros ételtől pulha lesz az ember, olvart lesz, mint a csiga.

Vasárnap délelőtt imádkoznak és énekelnek. Délután bemennek a faluba s az egyik csárdában bala-lajka- és harmonikaszó mellett énekelnek, beszélgetnek. A mi cigányaink hangszerei közül csak a cimbalmot szeretik.

Sötétedésre valami áldott hangulat szállja meg a bus embereket, még egy-egy mosoly is átsuhan az acélos arcokon, kicsit talán már feledtek is, amikor az öreg kozák úgy intézkedett, hogy a balalajkás a cári himnuszt játssza el.

Az öreg előre mondta, mert ez mindig így történik, a hangja olyan, mintha a szószékről beszélne, amikor fülünkhöz hajol: Igen, a legifőbb Atyuska dala a szikkadt lelkekbe mindig tüzes csóvákat hajít, az arcok égnek, mintha valamelyik orosz pusztán pásztortűzbe néznének a kék szemek, amelyek nem mindig ilyen nyugodtan csillogók, hanem olykor-olykor el is sötétülnek, mint az első fergeleget hozó tavaszi égboltozat.

Vége a dalnak... A kemény legények visszaroskadtak helyeikre. A hangok elszálltak, de valami varázsos erő itt maradt. Mindegyik hallgat, gondolkozik. Egyik-másiknak könnyes a szeme. Az öreg, a legkeményebb katona, aki három évtizedig szolgált egyfolytában — zokog. Még pár bánatos nóta következik, olyan mintha siratóban énekeinének. De már késő az idő és holnap korán kelni és dolgozni kell. Készülődnek, közben Szent János áldását töltögették, bucsuzkodtak.

— Viszontlátásra otthon!
Hol lesz az, mikor lesz az, ki tudná megmondani. A kozákok várják, mikor hívja őket a cár — mert a cár nem halt meg... (K.L.)

Nagy visszaélések egy temesvári malomban

Egy tisztviselő bűnös manipulációja.

— Több mint százezer lei kár.

(Saját tudósítónktól.) A hírteleh vagyonosodás háza bűnös utra csábította a temesvári társaság egyik szimpatikus fiatal tagját, az egyik nagy malomvállalat tisztviselőjét, aki visszaélve a vállalat vezetői részéről élvezett bizalommal 10 vággon buza bevásárlása körül követett el nagyszabású csalást, úgy, hogy a malom több mint százezer leijeit megkárosította.

Tekintettel arra, hogy a megtevédt tisztviselő éveken keresztül kifogástalanul teljesítette kötelességét, fiatal házas és megígérte a kár megtérítését, a malom vezetősége eltekintett a bűnvádi feljelentéstől.

Milliók hamis bukás Lipován

Egy nagy divatárucég összeomlása — A csendőrség letartóztatta a cégfőnököket

(Saját tudósítónktól.) Nemcsak Lipova társadalmi köreiből, hanem Erdély gazdasági világából is nagy feltűnést keltett a lipovai Weinberger Testvérek lipovai divatárucégeszközök népszerűsége: különösen az tűnt fel, hogy a kényszeregyezséget kéri beadványban közel egymillió lei passzívával szemben mindössze 300 ezer lei passzívával áll. A fizetési képtelenség bejelentése nyomán azért is nagy megdöbbenés támadt, mert az érdekeltek előtt közismert volt, hogy a cég üzleti forgalma napról napra emelkedett s ennek következtetésül összekötéseiket Arad, Nagyvárad, Temesvár, Clujig is kiterjesztették, mindenütt hitelt vettek igénybe, elannyira, hogy jelenleg alig van Erdélyben nagyobb központi áruház, amelyet ez a fizetési képtelenség érzékenyen ne érintene.

Az aradi kereskedők közül a bukásban a következők az alábbi összeggel vannak érdekelve: Kertész és Havas 20.000, Schwartz Martin 7000, Szécsi és Társa 10 ezer, Hammer és Ney 17.000, Wohberg Sándor 5000, Mercantil 58.000, Fehérmegyvár 12.000 lei, a timisoarai hitelezők névsora pedig a következő: Klein Testvérek 41.000, Fischer Sebő 44.000, Agaco 35.000, Klein Dénes és Társa 48.000, Unger Árpád 5000, Columbia fehérmegyvár 13.000, Müller József 18.000, Bányász Testvérek 16.000, Dornhelm Jenő 27.000, Orient Áruház 20.000 lei.

A nagyarányú bukás aktái azonban a fizetési képtelenség bejelentésével és a kényszeregyezés megkötésével nem zárultak le: a timisoarai és aradi hitelezők a helyi viszonyok és a cég forgalmazó képességének ismeretere való hivatkozással nem fogadták el a felajánlott kényszeregyezséget, hanem feljelentést tettek Weinberger Testvérek ellen csalárd bukás címén. A feljelentés alapján megindított nyomozás meglepő eredményre vezetett. Kintant, hogy a cég röviddel a csőd bejelentése előtt több hitelezőjénél nagyobb férfel árulást rendezett, ezt azonban már nem lehetett el az üzlethelyiség raktárába. A kihallgatás során Weinberger Sándor cégfőnök nem tudott kellő magyarázatot adni az árulástól, s erre a csendőrség Weinberger Sándort letartóztatta. Keresették a másik főnököt, Weinberger Mórt is, de nem találták otthon, mert időközben Aradra utazott.

A további nyomozás megállapította azt is, hogy Weinbergerék közvetlenül bukásuk előtt minden elképzelhető hitelüket igénybevételek, sőt néhány nappal ezelőtt

50.000 lei kölcsönt vettek fel ingatlanokra; ezzel az összeggel sem tud elszámolni a cég.

Tegnap a Késő éjszakai órákban aztán a nyomozást vezető Misa csendőrőrmesterek sikerült a másik főnököt, Weinberger Mórt is letartóztatni, aki az éjszaka folyamán visszatért ugyan Lipovára, de nem mert a lakására menni, hanem egyik rokonánál akart megszállni. Azonban alig hogy rokonához érkezett Weinberger Mór, megjelent a háznál Misa őrmester több timisoarai detektív kíséretében, s letartóztatta a vagyonbukott kereskedőt. Ma reggel a

Dr. Angel polgármester jubilál

Harminc esztendő a köz szolgálatában — Kataszteri díjnokból Arad város polgármestere

(Saját tudósítónktól.) Az idei őszön, október közepén a szűkebb házánk, a mi városunk, hogy ugymondjuk Aradországnak ünnepi jelentős dátumra kell felfigyelnie: Arad város közigazgatási életében ünnepet fog jelenteni október 15-ike. De nem rikoltozó pompafényvilló áradozó parádét fog jelenteni ez a nap, az ünnep jelentősége talán nem fog túlterjedni a város falain túl, nem a hangos, zajos ünnepek közé sorozódik ez a dátum, hanem a csöndes, feltűnést nem kereső zajtalan, de szorgalmas és szakadatlan munkának, munkásságnak, az éjt-napot nem ismerő, fáradsalmakkal nem törődő energiának lesz ez némes ünnepe. Jubileum lesz ezen a napon, jubileum egy olyan férfinak, aki harminc kemény esztendőn keresztül soha lankadást nem ismerőn állott s áll ma is a köz szolgálatában, s e hosszú idő alatt életteremtő, idejét, energiáját és idegeit mindig, mindenkor a köz érdekének szentelte. Ez év októberének 15. napján lesz harminc esztendeje annak, hogy Angel István dr. Arad város jelenlegi polgármestere életét, munkásságát a köz szolgálatára szentelte. Mint ifjú — alig huszonkét esztendő, mondhatni gyerekkor volt harminc esztendőnek előtte, 1894. október 15-én Angel István, amikor a köz szolgálatába s ma férfiu erejének teljességében a város első polgárainak sorában és az elsőik között áll, annak a városnak az élén, a melynek közigazgatása a harminc évvel huszonnyolc esztendőt magának vállalhat Angel dr. bárgó munkásságából.

Harminc esztendő múlt el az emberek feje fölött s a kis kataszteri díjnokból Arad város polgármestere lett. De a harminc év, a mely végigszántott országokon, városokon, intézményeken, embereken, talán legkevésbé érezte rontóló, legyengítő, összeroppantó hatását Angel István dr.-on, aki ma is ugyan már deresedő fejjel, de fiatal energiával, friss kedvvel s hatalmas munkabírással végzi azt a sokirányú munkásságot, amelyet tőle Arad város jóléte, fejlődése a közönség

csendőrség házkutatást tartott Weinbergerék rokonának házában, s ott a pincében több százezer lei értékű selyemárut találtak, amelyek a Weinberger-féle üzletből származtak. Ugyanakkor az a gyáru is felmerült, hogy a cég másfelé is elrejtett árulást, közvetlenül a fizetési képtelenség előtt, s így a Weinberger-cég szándékos csalárd bukást követett el.

A letartóztatott Weinberger-fivérek a bizonyítékok sulya alatt megtörték, s most már megkezdtek heismerő vallomásukat oly irányban is, hogy hova mindenlova rejtették el árulást, s így remény van arra, hogy a hitelezők hacsak részben is, megkapják követeléseiket.

érdeke megkíván. Mert példátlanul nagy áldozatkészséggel és oda adással végezte a múltban és végzi a jövőben azt a nagy munkát, amelyet ez a jelentős, díszes hivatala vállára ró. Nagy, mindig buzgó energiával, de mindenkor csöndes zajtalansággal, nem keresve a hírt, a dicsőséget, a külső, zajos sikereket. Hogy ki volt Angel István dr. a múltban és ki ma is, arra a legjobban jellemző feleletet az a néhány sor adja meg, amelyet tíz esztendőnek előtte írtak meg Angel István dr. akkoriban táncsnokról:

Maga a megtestesült példantéria: a közigazgatási törvények és rendeletek a kisujjában vannak s a tapasztalásának nagyon sokszor hasznát látjuk a városi tanácsban s azokban a szakbizottságokban, amelyeknek Angel István dr. az előadója. Ez a példantéria fedezhető fel Angel István dr. minden aktájában. Igaz, hogy így háromszor annyi munkát ad a hivatala, mintha a köz hivatalokban megszokott felületességgel intézné a rész szöveget, de nem térten vissza a sok munkától, mert ambícióval s tevékeny energiával tölti be az állását.

Angel István életrajzát, valamint harmincesztendő közszolgálati pályafutását nagy vonásokban itt adjuk: Simándon született 1872-ben; az ottani gör. kelet. felekezeti iskola elvégzése után Szabolcs és Aradon végezte a gimnáziumot; majd a budapesti egyetem jogi fakultásának hallgatója lett s ott 1896-ban államtudományi doktorrá avatták. De már 1894-ben megkezdte közpályáját mint díjnok az akkori Aradon volt XIV. kataszteri felmérési felügyelőség-nél, két év múlva a városi mérnöki hivatalhoz lépett át mint segéd-tiszt. Később rendőrfelügyelő lett, majd 1900-ban rendőrkapitánnyá választották. Az 1902. évi általános tisztújításkor a törvényhatósági bizottság második aljegyzőnek választotta, majd 1907-ben a város első aljegyzője lesz. Ugyanakkor szorgalmas munkásságért az akkori főispán a tb. táncsnoki címmel tüntette ki. Az

1914. évben rendkívül heves harcok után Angel István Kádas Kálmánnal szemben Arad város főjegyzőjévé választotta meg a törvényhatósági bizottság, nem sokkal később a polgármester-helyettesi megbízást is megkapta. A román impérium átvételekor pedig Angel István dr., Robu János főpolgármester mellett, Arad város polgármestere lett s ma is ezt az állást tölti be lankadatlan szorgalommal, tudással és munkabírással.

Ez a harmincesztendő közszolgálatnak rövid foglalata, s ennek jubiláris dátuma az 1924. október 15. Arad város lakossága, amely mindenkor megbecsüléssel, tisztelettel kísérté Angel István fáradhatatlan, értékes munkásságát, emlékeztetésében megtartotta e nevezetes évfordulót s — értesülésünk szerint — Arad város társadalmában máris megindulóban van a mozgalom, hogy a város jubiláló polgármesterének harmincesztendő közéleti munkásságát az évforduló idején megfelelő fényfelkeltő keretek között, méltassa s ünnepeje meg.

A kommercializálási törvény életbelépése

Bucuresti. Az iparügyi miniszteriumban megkezdtek a kommercializálási törvény alkalmazásának előkészítését. Elsősorban a kőművesek és cigári bányaműveket fogják kommercializálni, úgy hogy ezek a vállalatok nem szerepelnek többé az állami költségvetésben.

Strandruhákat nagy választékban „PARIS“-nál Arad, városházzal szemben.

Munkások harca az igazgató ellen

Bécsből jelentik: Bécs munkássága izgalommal figyel egy sztrájkot, amelyet az ott dolgozó munkások egyik társulástól rendeztek. A bécsi Wagner-vasöntödében, amelynek az érdekeltségébe még a Biró és Kurz öntöde is tartozik, konfliktus támadt az üzemvezetők és az egyik munkás között. A munkást elbocsátották és emiatt az összes munkások egyöntetűen követelték a konfliktusban szereplő két vezető-tisztviselő azonnali elbocsátását. A gyárvezetőség ebbe nem egyezett bele, mire a munkások mindkét gyárban beszüntették a munkát. A munkások gyűlést tartottak, amelyen megállapították, hogy ragaszkodniuk következtetésükhöz. A gyárvezetőség megszüntette a két üzemet és elbocsátotta az összes nemstrájkoló segédmunkásokat is s egyben kijelentette, hogy csak abban az esetben alkalmazza újra a munkásokat, ha követeléseiktől elállanak, megtagadják az elbocsátott munkással a közösséget és kijelentik, hogy a főtisztviselők korrekten viselkedtek.

Hogy áll a lej?

1924. július 11.-én 100 lejért adták:

Nálunk:

2.40 svájci frankot,

8.33 francia frankot,

35.500 belöldi magyar koronát,

31.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.30 frankot

Párisban 8.50 frankot

SZÍNHÁZI MŰVÉSZET

Az aradi színházi iroda hírel.

* Az aradi nyári szinkör műsora Szombaton: A kék postakocsi. Vasárnap este: A kék postakocsi. Hétfő: A kék mazur. Zöldheli Anna fellépésével. Kedd: Van-e babája? Kiss Mariska fellépésével. Csak felnőtteknek. Kezdeté este 10 órakor. Szerda: Mintha álom volna. Csütörtök: Papa kedvence. Pikáns francia bohózat. Csak felnőtteknek. Kezdeté este 10 órakor.

* A színházi direktorium vezetésével szombaton nyílik meg újra a nyári szinkör s szombaton és vasárnap este az elmúlt héten óriási tetszés mellett bemutatott „Kék postakocsi” operettet ismétlik meg. A régi idők belváromantikáját színpadra vivő szöveg megragadta a publikumot s az újdonság muzsikája is kedvező hatást váltott ki. A kék postakocsi főszerepeit úgy mint a premier estében, Horváth Mici, Balogh Böske, Tompa Lóri, Tompa Ekcs és Gyöző játszik.

* Két pikáns francia bohózat csak felnőtteknek. A jövő héten két érdekes reprize lesz a szinkörnek. Kedden a legmulatságosabb francia bohózatok egyike, a „Van-e babája?” kerül felelevenítésre Kiss Mariska fellépésével. Csütörtökön a Papa kedvence szerepel a színház műsorán Horváth Mici, Mészáros Mária, Gömöri Emma, Darvas, Ekcs, Kallós, Jávör és Sereghy fellépésével. Ez a két kacagtató, pikáns francia bohózat este 10 óras kezdettel csak felnőttek számára lesz bemutatva.

* A kék mazur — Zöldheli Anna fellépésével. A színház vezetésének sikerült vendégszerelésre megnyerni Zöldheli Annát, Erdély egyik legünnepeltebb primadonnáját. Zöldheli Anna neve ma már fogalom Erdélyben, aki legutóbb a Pompadour címszerepében az aradi publikumot is meghódította. A nagytettségű diva hétfőn legjobb szerepeinek egyikét játsza el „A kék mazur” operettben. Az általánosan kedvelt szép muzsikájú operett többi főszerepeit Balogh Böske, Tompa, Ekcs, Gyöző játszik. Szerdán a már régen nem játszott „Mintha álom volna” népszerű operett kerül felelevenítésre.

* A színházi pénztár szombati reggeltől ismét a közönség rendelkezésére áll.

Loránt-Lassner Sándor: „Symphonia Domestica”. A tehetséges költő nem először lép a nyilvánosság elé. Néhány évvel ezelőtt megjelent „Az én szivem” című könyve, amely őszinte és megérdemelt sikert aratott. Ezúttal az aradi Kölcsey Egyesület pályázatán pályadíjat nyert szonettjeit bocsátja a nyilvánosság elé és biztosak vagyunk abban, hogy ez a sokoldalú tehetség ezúttal is sikert arat. A

verset szép stílusban és finom érzéssel varrta megírva, egyes verseiből kiittközik ugyan az utánérzés, de lassan kibontakozik sajátos egyénisége. Az új szavak

némely, helyen azonban nem váltak be és így az esőt „essé”-nek írni nem szolgál semmi cél és nem maradandó újítás. A könyv a szerzőnél kapható és ára 30 lej.

Az új bányatörvény hátrányai

Mi a különbség az új és a régi bányatörvény között
Minden földalatti termény az államé

(Saját tudósítónkól.) Az új bányatörvény alapjában véve megegyezik a régi magyar illetve osztrák törvénnyel. Eszerint minden földalatti termény az államé, még a kőszén is, ami a magyar uralom alatt a földbirtokosé volt. Az új törvény az ásványokat két főosztályba sorozza: Az ércet: arany, ezüst, vas és kőszén és a bitumenek (aszfalt, petrolium, stb.) a grafit, só, a földgáz, a drága kővek és ásványforrások. A második osztályba tartoznak a közönséges kőzetek: (homok, mész, gipsz, agyag), a kőbányák és a tőzeg. Ezek a földhöz tartoznak és így a földbirtokosé. Azonban ezeket sem szabad kifermelni a kereskedelmi miniszter engedélye nélkül.

A két törvény (régi és új) között azért mégis elég nagy különbség van. Az új törvény elismeri ugyan a szabad kutatásjogot, a zártkutatmányt és a bányatorulást, de a kutatásjogot csak egy meghatározott vidékre adja meg, nem pedig az egész bányakapitánytság területére. Az engedélyt egy évre adja meg, de csakis olyanoknak, akik igazolni tudják, hogy megfelelő technikai előkészültségük van. Ennek a pontnak az előnyei mellett meg lehetős hátrányai is vannak. Megakadályozza ugyan hogy avatatlanok ellepiék a bányaterületet és megakadályozzák a komoly kutatás munkájában, de kizárja a kutatásból a bányászokat, akiknél a technikai előkészültséget a szakértelem és ösztönzerű megérzés pótolja. Az érdemi kutatások pedig eddig ezek voltak. A kutatás évi díja ezer lej. A földtulajdonosok kötelesek megengedni a kutatóknak, hogy területükön kutasson. Ha a kutató talál ásványokat, akkor kiaknázásra kér engedélyt. Az állam nem ad, mint azelőtt, kutató köröket, hanem csakis az illető ásványra és csakis meghatározott négyzetes területet. Az ásvány, nemé szerint az engedély évi 2—10.000 lejbe kerül. A kérvényhez hét tervrajzot, kérvényt kell csatolni, ezenkívül bizonyítani kell, hogy rendelkezik a kiaknázáshoz kellő tőkével és az állampolgársági bizonyítványt. A kiaknázónak folyton dolgoznia kell és havonta jelentést kell beadni a miniszteriumhoz. A kibányászott anyagot nem értékesítheti. Aki harminc napon keresztül szünetel a munkálatokkal, attól elvonják a jogot. A kért területen legalább két pontot fel kell tárn

és egyes személyeknek társaságot kell alapítani egy éven belül, mert elvesztik a jogot. A részvények névre szólhatnak és névértékük legfeljebb ötszáz lej lehet részvényenként. Az állam minden társa-

ságban részvesz és a jövedelem bizonyos százalékát az övé. A bányanya bruttó jövedelméből a földbirtokosok is kapnak bizonyos százalékot. Az engedélyek az ásvány minősége szerint 10—50 évre szólhatnak és megszerzésük 5—100.000 lej. A nemes fémeket csakis az államnak szabad eladni. A bányahatóságok: az ipar és kereskedelmi miniszter, a bányák igazgatósága a bányahatóságokkal, a bányák főtanácsa és a román geológiai intézet. A törvény végrehajtására direktívákat adnak ki.

(Mikoss Alfréd.)

Bécsi bankkrach után színházi krach

Sorra becsújják kapuikat a nagy bécsi színházak Budapestre játszanak az osztrák színészek

Bécsből jelentik: A bécsi körmeges bankbukások után most a bécsi színházakon van a sor. A különbség a két bukássorozat között csak annyit, hogy a bankok nagy tármával és feltűnéssel mondták be a csődöt, míg a színházak körül halott csend uralkodik. A magbukott színházak között Bécs legelőkelőbb magán-színháza a Deutsches Volkstheater foglalja el az első helyet. A Volkoper bukása már valamivel nagyobb jelentéssel keletkezett, mert az osztrák főváros pénzügyi tanácsnoka lefoglalta a színház bevételeit. A színház menedzserei pedig kijelentették, hogy nem fedezik a színház deficitjét. A Neue Wiener Bühne nem mondta be végleg a csődöt, mert az igazgató a közönség hiánya miatt „építési munkálatok” címen csúfalta be a színházat. A Renaissance színház főberendezője a város megvonta a játszási engedélyt. Az alberói, aki a nyári szezonra vette ki a színházat, már bezárta kapuit. Az Apolló-színház berlege nem volt képes fizetni a bérösszegeket és ezért a tulajdonos még az aulóját is lefoglalta. A még aktív színházak közül az egyikükben tiroli, a másikban zsidó társulat játszik. A valódi bécsi színészek pedig Budapestre mennek, úgy, hogy annak. A bécsi színészek újarúti, nem Bécsbe, hanem a magyar fővárosba kell utazniuk. A színházak szerzői jogdíjat egyáltalán nem fizetnek, a színészeket pedig részletekben egyenlítik ki. Két színház közül még az osztrák fővárosban Reinhardt és Trau. Ezek közül Trauak érdekessége van svájci színházokban és az ottani nyereségét fizeti rá a bécsire. A körmeges színházbukások oka az, hogy a bécsi színházak drágábbak, mint a párisi, londoni, vagy budapesti színházak. A második ok, hogy egy-két színházat kivéve, nem állítják ki rendezett a dataókat, sem díszlettel, sem színészel. Egyes színházak a bankoknak és egyes hivataloknak fél, sőt ne-

gyedőrn kedvezményes jegyet kúdnak, csak hogy valami bevételük legyen. Ez is azonban csak ideig-óráig tartóztatja a végleges csődöt.

FILZ NŐI KALAPOK

ÉRKEZTEK.

nyári női kalapok minden elfogadható áron a míg a készlet tart, női vászon kalapok 80—120.— L.

HOFFMANN SÁNDOR-

nr. Aradon. 3608

A mai helipiac

(Saját tudósítónkól.) A mai helipiac ismét kellemtelen meglepetést hozott a közönségnek. A piaci árusok mai kedvezése nem volt egyéb, mint az, hogy a tojás árát ugyszólván egyik napról a másikra felemelték 1.80—2 lejre az-od-ig 1.50-es ár helyett. Eddig is hozzá voltunk szokva 10—20 barmis árulmányokhoz, de hogy minden ok nélkül egyszerre ötven-hatvan barmival menjen fel a tojás ára, ez túlmúlja a mértéket és ismét hatósági beavatkozást igényel. Érdekes, hogy az emelkedés csak a tojásnál volt észlelhető, mert a többi élelmiszer árak majdnem ugyanazok voltak, mint az elmúlt héten. A paradicsom ezon a héten már 12—13 lejre esett, a tök három lej volt, a zöldbab már 3 lejre esett kilogrammonként. A zöldborsó szezonia már elmúlt és alig lehetett látni a piacon. A kukorica 3—4 lej volt esővenként, az alma hat lej kilogrammjá. A burgonyát már 4.50—5 lejért árusították. A tej literje 6 lejnél maradt, a jobb fejűt hetet is kértek, a fejűt 25 lej, a vaj 90 lej kilogrammonként. Az állatvásáron alig volt forgalom, mert a felhajtás rendkívül gvenge volt. A marha 12—18 lej, borjú 25—27 lej, sertés 34—40 lej volt kilogrammonként elősúlyban.

Horoszkóp a tárgyalási teremben

Hohenan grófnő, a világ legnagyobb jósnője. — De csak jó valutáért jósol.

Bécsből jelentik: A bécsi rendőrség, mint ismeretes, a napokban szigorúan megtiltotta az osztrák fővárosban rendkívül elterjedt orokult tudományok iparszerű üzését. A szigorú tilalmat hamarosan áthágta egy hírneves asztrologusnő, Wilfer Irma alias Hohenau Oberte grófnő, aká a bíróság elé került és a tárgyaláson érdekes epizódok játszódtak le. Negedli Mária banktisztviselőnő jelentette fel csalásért, mert drága pénzért egy talizmánt kapott tőle, amelynek minden bajtól kellett volna őt megóvnia. A tárgyaláson elegánsan felöltözve jelent meg az asztrologus grófnő, aká elsősorban igyekezett bebizonyítani, hogy ő a világ leghíresebb jósnője, amit Kinából, Japánból és Indiából érkezett számos elismerő levéllel igazolt. Kijelentette, hogy hajlandó a tárgyalást vezető bírónak ingyen horoszkópot állítani, hogy felsőbbrendű tudását bebizonyítsa. A bíró rövid ideig tiltakozott, majd beleegyezett a jóslásba és a jósnő kérdésére elmondotta, hogy 1886 december 26-án született.

A jósnő néhány percig gondolkodott és számolt, majd a következőkben nyilatkozott: *„On bíró ur a Mercur hatása alatt született. E planéta alatt születettek előkelő és nagytalálású emberekké válnak. — Egész életén a szerencse kíséri és boldog családi életét él. Ezután az érdekes intermezzo után újból folytatták a tárgyalás hivatalos részét. A bíró többek között megkérdezte a jósnőt, hogy miért kézzel rolog idegen valutát fogad el feleitől. A grófnő válaszában elárulta, hogy az asztrologia mellett még a valutával is foglalkozik, mert az idegen valuta jobb mint az osztrák korona. Olyan talizmánokat árul is, amelyekbe a szentek bőrének egy darabját tegye bele. A bíróság ezután a felszólít hallgatott ki. A felszólító kijelentette a bíróság kérdésére, hogy mindig lenyeg nem történt vele semmi szerencsétlenség. A bíróság rövid tanácskozás után felmentette a grófnőt, mert tetten nem csalási szándékból, hanem jóváakult fantáziájából követte el. Egyben kiküldte az ügyet a rendőrség kizárólagos osztráknak, amely a rendelet értelmében ittélkezik Hohenau grófnő felett.*

SPORT

Nurmi az olimpiai finn futófenomén

Győzött az 5000 és az 1500 méteres síkfutásban — Új rekord

Párisból jelentik: az ötezerméteres síkfutásban először Wide (svéd) vezetett, utána Ritola, majd Nurmi következett. Ezer méter után Nurmi erősít és 2500 méternél előrekerül. Ritola és Wide két ízben érte utól Nurmit, de Nurmi mindig előretört és 14 perc 31 egyötöd másodperces rekorddal első lesz. Ezzel a stockholmi rekordot megjavította. Második Ritola lett, harmadik Wide.

Az 1500 méteres síkfutásban első Nurmi (finn) három perc 53:6 másodperc, második Schraerer (Svájc), harmadik Stallard (angol), negyedik Lewe (angol), ötödik Buker (unió), hatodik Hanh (unió), hetedik Watson (angol), nyolcadik Luoma (finn), kilencedik Peussa (finn), tizedik Wiriatti (francia), tizenegyedik Liwendahl (finn), tizenkettedik Spencer (angol). Az első négy fényes sikert aratott teljesítményével.

O Olimpiai hírek. Párisból táviratozzák: A könnyűsúlyú birkózásban Keresztes pontozással legyőzte Romist (lett.) Ugyancsak pontozással győzte le Kratochwill (cseh) Magyarit. Késnets (eszt) Maturát, Gaupst (norvég.) Soztakot. A görög-római birkózásban Taivele (finn) 26 másodperc alatt dobta Fyrsmidet (cseh). A könnyű súlyban Kratochwill (cseh), dobta Crenvensialtet (dán). A lovaspolóban Franciaország megverte Spanyolországot 15:0-ra. — A kalapácvetés döntőjében első Tootel (unió) 53 méter 29,5 centiméter, második Graatli (unió), harmadik Wickes (Anglia), negyedik Fricksohn (finn), ötödik Skolt (svéd), hatodik Maccadsee (unió), hetedik Lund (svéd). — Az olimpiai vitorlásversenyek. Mubuseban kezdődtek meg és tizenegy állam vesz részt a versenyen. Két csoportot állítottak fel: az elsőben Finnország, Belgium, Svédország, Anglia, Argentína és Kanada. A másodikban Norvégia, Spanyolország, Délafrika, Svájc, Monaco, Franciaország, Csellország és Dánia vesz részt. Az első csoportból Hollandia visszalépett, ma négy csónak indul. — A rudugrásban első Barthes (unió) 3 méter 95, második Graatli (unió), harmadik Brooker (unió), negyedik Petersen (dán), ötödik Piliard (Kanada), hatodik Stearow (unió). — A 400 méteres síkfutásban a tizenegy előfutám közül Kurunczy (magyar) a harmadikban került be másodiknak. A négyszázméteres síkfutás hatodik előfutámában Imbach (Svájc) 48 másodperccel a világrekord alatt győzött. Kurunczy leléste futamát. Ma futják az elődöntőket.

O A magyar világbajnok ünneplése. Párisból jelentik: Az agyagalamblovó verseny győztését Halasyt az európai versenyzők nagy ünneplésben részesítették, mert benne az amerikai galamblovók hegemoniájának megtörőjét látják.

O A szezon legnagyobb sportatrakciója lesz az ATE szombat—vasárnapi két napos körmérkőzése. Az Univeritatea, az Unirea és a CAMP vesznek részt a rendező egyesület csapatán kívül és az együttesek már közismert nagy játékerőiket is tekintve, elsőrangú sportélvezettel fognak a bizonyára nagy számban megjelenő és a nívós sportot szerető közönségnek szolgálni, mert a cluji bajnoksapat éppen úgy a legelső klasszist reprezentálja, mint a timisoarai Unirea, a petroseni CAMP, avagy a bajnokságtól elűtött ATE. Az ATE is a legkomplettebb összeállításban fog szerepelni, minden tudását latba vetve igyekezik az aradiak presztizsét megvédeni. A mérkőzések mindkét napon fél 5. illetőleg fél 7 órakor kezdődnek és pedig első napon Unirea—CAMP és Univeritatea—ATE, a második napon Unirea—ATE és CAMP—Univeritatea párosításban úgy, hogy mindkét nap minden mérkőzése páratlan érdekességű, heves, de fair küzdelem lesz.

Megsemmisíték az osztrák gyalogló diszkvalifikálását.

Párisból jelentik: A gyaloglóverseny hátralevő előfutamát holnapra halasztották, mert Küllue osztrák gyalogló diszkvalifikálását a legfelsőbb bíróság megsemmisítette és emiatt az összes gyaloglóversenybírák lemondottak.

Letartóztatott tolvaj

Megkerült a Reichenbach és Kecskeméthy cégek tolvaja

(Saját tudósítónktól.) A tomesvári rendőrség ismét jó fogást csinált. Letartóztatta Glickmann Benjammant, egy veszedelmes tolvajt, aki Kecskeméthy Sándor látszerész és Reichenbach József ékszerésznél követett el vakmerő lopásokat.

Néhány nappal ezelőtt Reichenbach ékszerész Szt.-György-téri üzletében megjelent egy jól öltözött férfi s több ékszert mufaltattott magának. Mialatt ezek között válogatott, észrevétlenül ellopott egy arany férfi órát 8000 lej értékben.

Néhány nappal később ugyanez az egyént Kecskeméthy Sándor lát szerész üzletében szemüvegeket lopott. Itt azonban rajtavesztett és letartóztatott.

A vizsgálat során megállapították, hogy Glickmann Benjammannak hívják s hogy a Jassyban megjelent „Safelot” című lapnak kiadónivalafai főnöke.

Glickmann tagadja a Reichenbachnál elkövetett lopást, de Reichenbach ékszerész határozottan felismerte benne azt az egyént. Kinek látogatása alkalmával az értékes aranyóra eltűnt.

A rendőrség most Glickmann cinkosa után kutat, akinél az

arany órát elrejtette s több mint valószínű, hogy ez is rövidesen megkerül.

Jómenetelű könyvnyomda

magyar alföldi 60.000 lakosú városban, a viszonyokhoz képest jómenetelű hetenként kétszer megjelenő lap, 2 drb. 13-as gyorsajtóval, 1 amerikai, fűző, perforáló- és vágógépekkel, villanymotorral, mintegy 20 mázsa betűkkel, 1 mázsa rézálnival, sok klisével és nagyon sok más anyaggal **ELADÓ** — Cím: **Gösmey és Társai** Békéscsaba (Magyarország) A nyomda el is vihető.

HIREK

Landru villájára nem akad vevő

A kivégzett kékszakállú üres rezidenciája.

Párisból jelentik: Hirdetés jelent meg a napokban több párisi lapban a következő tartalommal: „Csinos villa eladó olcsó áron Gambeis közelében. Ajánlatok Carrier melüli jegyzőhöz kértnek.” A hirdetésre többen jelentkeztek, mert Gambeis egy Páris közelében fekvő csinos kirándulóhely tölgyerdőkkel körülvéve és nyaralásra igen alkalmas. Azonban, amint megtudták, hogy a villa kié volt azeelőtt, mindenki visszahátrált és visszavonult. A hozsalom oka az, hogy a villa a hírhedt Landru, a többszörös asszonygyilkos tulajdona volt és ebben a villában végzett áldozataival. A hirdetés nap-nap után jelent meg, rejlékans nem akadt. A környékbeli parasztok egyébként babonás félelemmel kerülik a villát és aki beköltözködik megjárhatja mert nem árnak el neki a parasztok élelmiszereket. A titokzatos villaügy felkeltette egy párisi újságíró a Quotidien munkatársának figyelmét és elhatározta, hogy megnézi a villát és azután megveszi. A vétel elmaradt, de élményeiről lapjának hasábjain számolt be.

Elhatároztam, hogy megveszem a villát és Gambeisde utaztam. Utközben eszembe jutott, hogy Gambeis nevét valamikor nagyon sokat emlegettek, de nem tudtam, hogy miöl kifolyólag. Hirtelen eszembe jutott Landru. A hírhedt asszonygyilkos villaja lesz... De nem haj. Egy órai utazás után megérkeztem. Megkérdeztem egy öreg paraszttól, hogy melyik a Landru-villa. Odamentem újával és elszaladt, mintha kísertet üldöznék. Utközben egy fiatal parasztyvereket fogtam, aki jó pénzért kalauzolt. Beléptünk a kertbe, amelynek a földje fel van turva. A paraszttól halltam, hogy félelemmel magyaráz:

„A defektívok azt hitték, hogy oda ásta áldozatait és ezért felásták az egész területet. Csak később derült ki, hogy elégette a hullakat. A konyhában van a kályha, ahol a halottégetést végezte. Ha felszik nézze meg, oda én már nem megyek. — Valami sötét titokzatoság burkolta körül a szobákat,

MEGBIZHATÓ
pontos órák,
ékszer, javítások és
ékszer vásárlás
legelőnyösebb
árakon: **C S A K Y**
cégnél Aradon, a város-
háznál szembe fordítottan

— A világ legkisebb villanyos-lámpája. Orvosi célokra gyártják legújabbán Németországban és Amerikában a világ legkisebb villamos-lámpáit, amelyeknek fénye negyedgyertyafény, nagysága pedig akkora mint egy buzaszemé. Ezek a lámpák a száj belsejében végzendő vizsgálatokhoz különösen alkalmasak és ilyenkor egy három-négy milliméter vastagságu drót végén alkalmazzák őket. A lámpák annak ellenére, hogy ilyen kicsinyek, meglepően sok áramot fogyasztanak és igen drágák.

— Piaci lopás. Grünbaum Sándor aradi lakos feijelentést tett a rendőrségen, hogy 700 lejt és háromezer dinárt tartalmazó pénztárcáját zsebéből piaci vásárlás közben kilopták. A rendőrség megindította a nyomozást.

— A japánok nem akarnak tudni a csókról. Tokióban a franciák nemrég művészeti kiállítást rendeztek, amelynek kétségkívül legszebb darabja Rodin „Csók” című remek alkotásának bronzmásolata. A rendezőség azonban nem volt tisztában a japánok mentalitásával, mert ezzel a remek szoborral ugyancsak megjárta. A megnyitás napján ugyanis furcsa megfélemlítésben részesültek a látogatók. Rodin mesterműve köré bambuszfalakat vontak, úgyhogy a szobrot egyáltalában nem lehetett látni és hiábavaló volt a rendezőség tiltakozása, nemcsak hogy eltakarva maradt a szobor, hanem a rendőrség elrendelte annak eltávolítását. A francia nagykövetség attaséja, aki ebben az ügyben eljár a rendőrségen, ott azt a választ kapta, hogy: — A csókolózás undorító dolog és a japánok egyáltalán nem öhajják, hogy hazájukban ilyen szokások honosodjanak meg!

— Oroszlánlátogatás egy repülőgyárban. Párisból jelentik: A párisi Billancourt negyed lakosságát nagy izgalomba hozta egy Abessziniából Párisba szállított nőstény oroszlan. A puszták királya hamar ráunt rabságára, kitört ketrecéből s a város uccáin végigsétált. Az emberek fejvesztetten menekültek a félelmes vadállat elől, amely nagy kényelmesen lebállagott egy repülőgyár kapuján. A gyár munkásai megdermedve hagyták abba a munkát, leállították a gépeket, hogy azok zaja ne izgassa az oroszlant. Az állatok királya pedig rá se nézett az ijedt emberekre, hanem felugrott egy készen álló repülőgépre s helyet foglalt a pilóta ülésén. Közben megérkeztek az állatszelidítők s lasszóval és tüzes vasbotokkal visszakényszerítették az oroszlant rabságába.

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémet használjanak.

Poloskairtást jóállás mellett helyben és vidéken vállal Lovas Károly, Arad, Str. Gitz III.

Dysiform

KÖZGAZDASÁG

8.50 a lej Párisban Nagy árcsökkenés és üzlettelenség Zürichben 2.30 a lej ség a devizapiac

(Saját tudósítónktól.) A lej tegnap napi nagyarányu zürichi emelkedése után 2.30-as árfolyamon stabilizálódott Zürichben és ezt a kurzusát a mai nyitó és záróárfolyamokban és az értéktőzsdén is megtartotta. A zürichi emelkedés után ma Párisban is újból emelkedett a lej 45 ponttal és elérte a 8.50-es magasságot. A lej emelkedésének hatásaként a devizapiac üzlettelenség volt. Mindenféle devizákban nagy kínálat volt paritásos aluli áron, a vételtől azonban mindenki tartózkodott. Üzletkötés nagyobb tételben nem történt. Különösen a dollárt kínálták eladásra, amelynek magánforgalmi kurzusa 228-ra esett. Újabb lejemelkedés várható.

HELYI VALUTAÁRAK. (Július 11.) Francia frank 11.95, svájci frank 41.50, dollár 227, dinár 2.78, szokol 6.88, líra 9.95, angol font 1008. **Kifizetések:** Budapest 355, Bécs 310, Prága 6.84, Zürich 41.45, Milano 9.92, London 1005, Páris 11.90, Newyork 228, Belgrád 2.75.

ZÜRICH NYITÁS. (Július 11.) Amsterdam 209.50, Newyork 554.75, London 24.12.50, Páris 28.23.50, Milano 23.65, Prága 16.30, Budapest 0.0067.50, Belgrád 6.50, Bucuresti 2.30, Bécs 0.0078.50.

ZÜRICH ZÁRLAT. (Július 11.) Amsterdam 209.50, Newyork 553, London 2407, Páris 28.25, Milano 23.55, Prága 16.30, Budapest 0.0067.50, Belgrád 6.50, Bucuresti 2.30, Bécs 0.0078.50.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Július 11.) **Kifizetések:** Páris 12.10, London 1017, Newyork 234, Milano 10, Zürich 42.40, Bécs 0.0033.30, Prága 6.90. **Valuták:** Napoleon 850, léva 1.60, török líra 1.18, angol font 1010, francia frank 12.20, svájci frank 43.50, líra 10.20, drachma 4.10, dinár 2.70, dollár 232, lengyel márka 0.00044, osztrák korona 0.0036.50, magyar korona 0.0031, szokol 6.90.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE ZÁRLAT. (Július 11.) Magyar Hitel 590.000, Osztrák Hitel 180.000, Salgó 600.000, Rima 143.000, Gartz Danubius 3.300.000, Köszén 3 millió 340.000, Szlavonia 100.000, Kereskedelmi Bank 1.325.000, Cukor 2.825.000, Schlick 72.000, Csáky 20.500, Ofa 570.000, Hazai Takarékpénztár 3.850.000.

BUDAPESTI HIVATALOS ÁRFOLYAMOK. (Július 11.) Belgrád 960—980, dinár 940—980, Bucuresti 340—360, lej 330—360, London 358300—364000, angol font 355300—364000, Milano 3500—3570, líra 3470—3570, Newyork 82350—83640, dollár 81850—83640,

Páris 4200—4300, francia frank 4170—4300, Prága 2420—2470, szokol 2400—2470, Bécs 116.85—118.75, osztrák korona 116.35—118.75.

— **Vizpróbaigazolás.** Miniszteri rendelet értelmében az arad- és hunyadmegyei kazántulajdonosoknak az új szervezeti szabály alapján a vizpróbaigazolásokat ezentúl a munka- és népjóléti miniszterium eszközözi, a timisoarai kerületi kazánvizsgáló hivatal utján. Eziránti kérelmet a Regiunea III. Cazane Timisoara-hoz kell címezni.

— **Az Aradi Kereskedelmi és Ipari Kamara** a megnövekedett munka miatt szükössé vált székházát részben új tervalképpéssel, részben átalakítási munkálatokkal bővíti. Az építési munkálatokat folyó évi július hó 15-én kezdik meg, ezért a Kamara irodájának átköltözése miatt 15-én hivatalos órák nem tartanak, 16-tól kezdve pedig — az építkezések befejezéséig — az Arad-Csanaði Gazdasági Takarékpénztár Rt. (Bulev. Regele Ferdinand, I. emelet) helyiségében áll a Kamara irodája a felék rendelkezésére.

Eladott aradi ingatlanok

Váczkó Mátyás és neje eladták a Str. Gh. Lazar fekvő házhelyet 15.000 lejért Cadari György és nejének. — Cadari György és neje eladták a Gáj Str. Kurta 7. sz. házat 100.000 lejért özv. Réfi Istvánnak. — Popper Adalbertné eladta a Str. George Lazar 10. sz. házat 300.000 lejért Weiszberger Lipótnak. — Nagy Ottokár és neje eladták a Str. Consistorului 3—54. sz. házat 600.000 lejért Seljan György és nejének. — Provinci József és neje eladták a Str. Spiru 17. sz. házat 90.000 lejért Tóth Margitnak. — Telecsán Milivoj eladta a Str. Cuza Voda 33. sz. házat 500.000 lejért Spiró Robertnek.

Borzalmas álarcosbájl attrakció

Weissbachból jelentik: A weissbachi kerékpáros-egyesület álarcosbájlján borzalmas szerencsétlenség történt. Az éjféli attrakciók során egy autó megtámadását inszenálták a tereben. Az autó előírásosan berobogott a bálterembe, ülésén egy kitömött bábuval, melynek feje disznóvérrel töltött hólyagból volt. A bábú program szerint meg kellett volna gyilkolni, azonban az elstétített tereben a bábu helyett egy ki-

namak öltözött maszkot szurtak le, aki kórházbaszállítása közben meghalt.

MOZI

xx Szombaton és vasárnap kerül még vetítésre az aradi Apolló mozgószínházban Heine csodaszép bailladája: A holt lakodalmi vendég, Don Ramiro, a nagy hős a kép egyik főalakja, akinek győzelmét az egész országban dicsőítik. A király legkisebb leányába szerelmes a hős, de alacsony származása nem engedi meg a két szerelmes boldog egybekezelését. A király váratlanul Don Ramiro-t herceggé lépteti elő, de ekkor sincs a hősnek sok reménye, mert a királyleány egyik távoli rokona kéri meg kezét. A fiatalok szerelme hiába küzd, a trón érdeke mást követel és ekkor a hős egy hegy tetejéről a mélységbe veti magát.

xx Az Uránia mozgószínházban mindenki kacagni fog, ha megnézi az „Ausztráliai menyasszony” című nagyszabású filmbohózatot, mely Patt és Pattachonnal a főszerepekben szombaton és vasárnap reprizként kerül vetítésre.

xx A néma ház című nagyszabású detektívdráma az utóbbi idők egyik legszenzációsabb bűnügyi filmje. A képet hétfőn, kedden és szerdán vetíti az Apolló mozgószínház és hogy a 9 órás előadások érdekességét emelje, az igazgatóság a bűnügyi filmen kívül „A magas diplomácia” című 4 felvonásos vígjátékot is bemutatja, melynek főszerepeit Loth Illa, Latabár Árpád és Abonyi Tivadár játsszák.

xx A „Vérörökség” című nagy-szerű filmdramát ma utoljára vetíti az aradi Marosparti mozgószínház. A lengyel milióben lejárászó darabból árad az udvari levegő érdekes romantikája. Egy uralkodó herceg és egy hercegnő házasságának történetében a legkitűnőbb filmművészek: Lili Dagover, Maria Zelenka, Harald Paulsen és Robert Scholtz játszanak. A szép és színesen érdekes felvételekben bővekedő filmdráma mellett „Ép ismerek egy kis szállót” címen kédfelvonásos nagyszűű vígjátékot vetítenek. Jegyeket a Weinberger cipőüzletben délelőtt 10-től 12-ig és délután 4-től 7-ig hét óra után pedig a mozi pénztáránál lehet előreváltani. Esős idő esetén a jegyek másnapra érvényesek.

xx „A velencei oroszlan” című szenzációs filmslágeret vetíti legközelebbi műsorában az aradi Marosparti mozgószínház.

SIR A GYERMEKE?

Miért nem
használ

HÖFER-gyermekhintő-
port és

HÖFER-gyermek-
krémet?

Lloyd
2344
697

SZERKESZTŐI VITÉK

Menyasszony. Illik-e a rövid hajra a mirtuskoszorú? Erre a kérdésre nem lehet illemtől, vagy konvenciók lexikonjaiból feleletet keresni, mert akkor, amikor az illem és szokás abécéjét megírták, a lányok nem hódoltak a rövid haj, hosszú ész divatjának. Akkor hosszú hajjal álltak az oltár elé s a hajkoronán úgy díszlett a mirtus, mint az oltáron a friss virág... Ma más az élet és más a divat. Ma más ez a fogalom: menyasszonynak lenni, mint azelőtt volt. De azért nyugodtan föltűzheti a zöldleveles, fehérvirágos koszorút a rövid hajára is, nem lesz sem bizarr, sem izléstelen, csak egy kicsit furcsa, amit azonban nem vesz észre a világ, hiszen hozzá szokott a furcsaságokhoz. Aki traccsolnak és megszólnak mindent, azok az esküvőjével kapcsolatosan egészen bizonyosan találnak jobb témát a menyasszony és vőlegény szapulására, mint a rövid hajra illesztett mirtuskoszorút.

Rádió. Az európai államok közül Angliában legnépszerűbb a rádió-sport. A bejelentett felvevő-készülékek száma 700.000, kísérleti engedély alapján további 56.000 készülék van működésben. A leadó-állomásokat a British Broadcasting Company tartja fenn, amely a rádiókészülékeket előállító gyárak közös alapítása. Az állomások berendezésére az összes cégek rendelkezésre bocsátották szabadalmait. Jelenleg nyolc állomás van üzemben: London, Manchester, Glasgow, Cardiff, Newcastle, Aberdeen, Birmingham és Bournemouth városokban, 350-450 méter hullámhosszal. Azon kívül ugynevezett reális-állomások is vannak, amelyek a londoni állomás programját a távírási vezetékkel fogják fel és aránylag kis energiával továbbítják. Mint mindenütt, természetesen Angliában is sok gondot okoz a készülékek helyeiken alkalmazása folytán előálló zörgés, ami sok amatőr élvezetét teszi tönkre. Most egy szakbizottság alakult, amely azokat a metódusokat vizsgálja, amelyekkel ezeknek a veszélyes amatőröknek a készülékét ki lehet nyomozni. A kérdés megoldása nagy lépést jelentene a rádiótelefon tökéletesedésének útján.

S. L. Lupenl. Siveskediék még 65 lejt küldeni.

Egy előfizető. A kért írók címét csak jövő vasárnapi számunkban hozhatjuk, mert annak megszerzése hosszabb utánjárást igényel. Több előfizető. Az eddig közölt névsorok nem pontosak és megbízhatók. Az állampolgársági eljárás végeztével a pontos névsort közszemlére teszik és akkor mindenki biztosan meggyőződhet arról, hogy felvették-e vagy sem. Csak a közszemlére tett névsor a megbízható. Luka Ferenc lakatos. Mivel nem Ön az, akiről cikkünk szól — amint ez leveléből is látniuk — ne vegyen tudomást az ostoba mende-mondák ról. A legkelésőbb bizonyítéka annak, hogy nem Ön a „Bestialis gyermekron-

A háziasszony kedvenc szappanja a kiadóságában és tisztítókéességében páratlan „Szarvas” védjegyű Schichtszappan

Lloyd 2278

2851-1

tó” az, hogy, az illető az ügyészség fogházában van. Egyébként fáradjon be kedden délután szerkesztőségünkbe. Nyári szonett, Esli reminiscencia és Színűzban voltam nem közölhetők. Többeknek. Kéziratok megőrzésére csak kivételes esetekben vállalkozhatunk és akkor is csak két-három napra. Ezt a kéziratokhoz csatolt levélben kell kérni. A kéziratot személyesen kell átvenni.

SARK

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

50. Vezérgyalogjáték.

Játszották Karlsbadban 1923-ban.

Világos: BOGOLJUBOW.

Sötét: RÉTI.

1. d2-d4, d7-d5. 2. Hg1-f3, Hg8-f6. 3. e2-c4, e7-e6. 4. Hb1-c3, Ff8-e7. 5. Fc1-g5, Hb8-d7. 6. e2-e3, 0-0. 7. Ba1-c1, e7-c6. 8. a2-a3, a7-a6. 9. Vd1-c2, Bf8-c8. 10. Ff1-d3, d5xc4. 11. Fd3xc4, b7-b5. 12. Fe4-a2, e6-c5. 13. d4xc5, Hd7xc5. 14. 0-0, Fe8-b7. 15. Hf3-d4, Ba8-c8. 16. f2-f3, Vd8-b6. 17. Fa2-b1, h7-h6. 18. Fg5xf6, Fe7xf6. 19. Ve2-h7+, Kg8-f8. 20. Be1-d1, Be8-d8. 21. Kq1-h1, Kf8-e7. 22. He3-e2, Bd8-h8. 23. Vh7-c2, a7-a5. 24. b2-b4, a5xb4. 25. a3xb4, He5-a4. 26. Ve2-d2, Bh8-d8. 27. Fb1-d3, g7-g6. 28. f3-f4, Fb7-d5. 29. Fd3xb5, Ff6xd4. 30. He2xd4, Ha4-c3. 31. Fb5-d3, He3xd1. 32. Bf1xd1, Bc8-a8. 33. Vd2-e1, Ba8-a2. 34. Ve1-h4+, Ke7-f8. 35. Vh4xh6+, Kf8-g8. 36. Bd1-g1, Fd5xg2. 37. Bg1xg2, Ba2-a1+. 38. Bg2-g1, Vb6-b7+. 39. e3-e4, P1xg1+. 40. Kh1xg1, Bd8xd4. Világos feladja.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

A szerkesztésért keltelesen:
KÁROLY SANDOR

felel.

DON RAMIRO

Heine hallhatatlan balladája filmen. — Még ma szombaton és vasárnap

APOLLOBAN.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

Altmann Ede cég

sómalom és szentelepét

Arad, Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 44. szám alá

helyezte át

Özv. Zeiner Miksáné, szül. Zeiner Mária úgy a maga, valamint gyermekei: Frida, Imre és Arpad nevében szomorúan megrögt szívvel tudatja, hogy felejtethetetlen jó férje, a legodaadóbb apa, sógor és rokon

Zeiner Miksa

július 11-én reggel rövid szenvedés után munkás életének 59-ik és harmonikus, boldog házasságának 27-ik évében hirtelen elhunyt. A felejtethetetlen drága halottat július hó 13-án, vasárnap délután 4 órakor Aradon a Str. Consistoriului 40. (Batt. hiány-ucca 10.) sz. alatti gyászszobából kísérik utolsó útjára, az izraelita temetőbe.

Emlékét szívünkben örökké megőrizzük! Arad, 1924. július 12.

Zeiner Ignác, Klein Lajosné, szül. Zeiner Julia, testvérei, azonkívül a nagyszámú kiterjedt rokonság. 3982

Szörme munkákat,

alakításokat, javításokat legjutányosabb árakban készíti:

Nagy János, szücs

Arad, Str. Alexandri (Salac-u.) 5. UJ SZÖRMEK RAKTARA II

Egy üzemben levő

ipari és kereskedelmi vállalat

termelésének fokozása végett közkezeseti vagy börtöni társasággá alakulna, melyhez

500.000—1.000.000 Lejjel rendelkezőtársat (társakat)

keres. Zárt ajánlatok „FILIALE” jellegével Sándor hírlapirodába Arad kéretnek. 10093

Karsen
Borax

Legjobb szer a szeplők ellen.

Ujságmakulatura

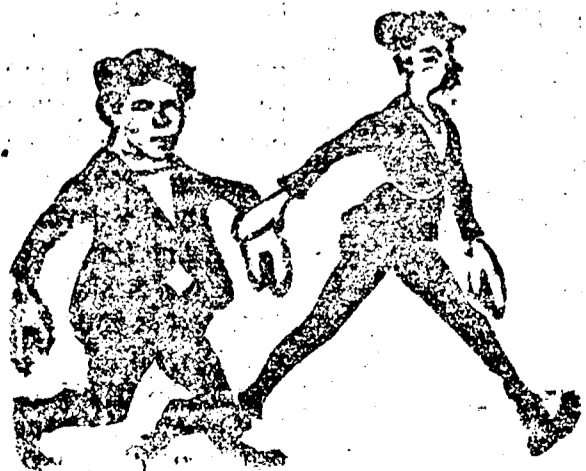
5 kgr.-os csomagokban

kapható a kiadóhivatalban

Urániaszínház

még ma szombaton és vasárnap

R
E
P
R
I
Z

R
E
P
R
I
Z

PATT és PATACHONNAL
Ausztráliai menyasszony.

Tetőcserép szállított **Földes Testvérek** katalógus, ARAD, Piata Cetate-Veche (Ovár-tér) és Calea Radnei (Radnai-ut) 10. —: Telefon 878.

Figyelmeztetés! Utlevél, vizum naponta Weisz Dávid Gyűjtőhelyek LOBL Hirlapiroda
 Ugyekben legolcsóbb, futárindítás Arad, Str. Mărășești Kossuth-u. Az államrendőrség mellett. Arad, Apollo mozival szemben. : Eosa ford. iroda Weinberger cipőüzlet, Meisl és Adler divatüzlet, Arad

Daráló,
 órákinti 3-4 mm darálóképességgel, erőhatású, megvételeire keresztek. Ajánlatokat Wallinger-hirpetője Arad továbbít. 15067

Csodás hatású arcszépítő és fiacomító a Földes-féle Margit és Madeline creme.
 Előbbi nappali, utóbbi éjjeli használatra. Fülkötő szepitő és májfoltokat, atkákat (mitesser) ráncokat és redőket. Az aró pár napl használat után léd, hámvas rózsás lesz, arótszínűségök eltűnnek. Zsíros aró hölgyeknek és uraknak ajánlunk **ELAJITOT**. Minden nap használatra **MARGIT-SZAPPANT** és **MARGIT-PUDEKÉ**.
Dr. Földes gyógyszerár Arad

Fürdőre utazó közönség figyelmébe!
 Menetlelti mérsékeltáru fürdőjegyek érkeztek.
C.F.P. városi menetjegytároló, Arad, Str. Barilla 2. (Rákóczy-ucca). 3998

Gyermekkocsik
 legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Műdenemű gyermekkocsi javításokat, gumizást, fedélkészítést, fényezést vállalunk, 3937
Gyermekkocsiüzem
 Arad, Str. Simeon Ballint 19. (Dezsoffy u.)

En Csillag Anna
 185 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használata után kaptam. Az az egy-üli szer hajhullás ellen és annak növekedt előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Főrtiánál előmozdítja a teljes, erőteljes szakálnövekedt és rövid használata után úgy a haj, min a szakál természetes fényű és sűrűsögt lesz és megkímél a legveszélyes korai időről korai megőszüléstől. Egy tégely kenőcs lei 50.— Egy darab szappan lei 35.—
 Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában vagy az összeg előzetes bakküldése mellett a romániai főlorakatból:
Gracia Kozmetikai Laboratorium
 ARAD. 13775

Deutsches Fräulein
 findet angenehme Stelle bei einem zweieinhalb jährigen Mädchen gegen gute Bezahlung Eintritt September
 Adresse in der Administration der Aradi Közlöny. 3958

Legmagasabb árakat fizet **Hirsch Jenő** órák Arad, Strada Motlanu (Foray- és Rákóczi-ucca) szék. 8786

Ha szép akar lenni, használd **Kulka-féle** Lillomtej-crémot. Lillomtejszappant és Lillompudert.
 Kapható kizárólag: Városi gyógyszerár a „Fekete Sár” hoz. Traisoura, Str. Győry-tér. 373

Kitűnő tőkebefektetés.
 Főttónálom üzletház kitűnő üzlettel modern fürdőszobás lakással 700.000. Városháza közelében bérház 28.000 lej jövedelemmel 280.000. Villaszorú magánház 3 szoba, fürdőszobával 280.000. Magánház Avram Iahou (Szabadság tér) közelében 2 négy szobás, fürdőszobás lakással 450.000. — Bérház helyvárosban fürdő és központi fűtéses elfoglalható-szággal sürgősen eladó. Kisebb nagyobb bér és magánházak 85.000 Leitől 3 millió lejig, kedvező feltételekkel.
„Argusnál” Arad Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 1. 3351

Tuzenád fürdőn
 teljes I. osztályu pansio maximális áron kapható.
 Cím: Bence-villa **BAIA TUSZAD**

SZEGFÜ ARAD
 Luther-tér
 Telefon III.
 Irógépjavítóüzem és kellekraktára
ROYAL, UNDERWOOD
 és egyéb gépekben. Alkalmi vételék.
 Erdély legnagyobb

Hismerten legjobb minőségű
PLANIA
 mozi szenek szénkefék raktárról azonnal kaphatók.
D U R A 2045
 Electrotechnikai és műszaki vállalat. — Galván elemek gyára
Timisoara, II., Calea Buziasului 12.
 Mintás ajánlattal szívesen szolgálunk.

Arany-ézet tárgyak beváltása legmagasabb áron Aradon a Lutheránus-templom mellett Reiner órák-ékeszerésznél.

Balatonlellén
 Hungária pensió.
 Ujházban, új bútorokkal be rendezett tágas szép szobák. Teljes pensió: lakás, naponta tégy-szeri elsőrendű étkezés, fürdő és kabinahasználattal együtt, naponta és személynként 130.000 korona, gyermekek 6 éven alul a felet fizetik. Levélbeli érdeklődésre azonnal válaszolunk.

Üzlethelyiség átadó
 Átköltözés miatt a belváros legjobb helyén, kitűnően bevezetett vállalaté
 Cím: Sándor hirlapiroda, Arad.

Előkelő iparvállalat keres megelőző belépésre elsőrangú gépirónót és egy-két fiatalabb irodás tisztviselőt.
 Ajánlatok „N. T. jelige alatt Sándor hirlapirodába ARAD kértnek. 10098

Dr. Szegő Kálmán
 szanatóriuma 410
Abbaziában.
 Értéktő, edző, higizáló, diák-kurák. Fythinikus szabadlevegő gyógytorna. Gyermekek 7 éven feül ki-szeret nélkül is felvétetnek.

Ha izlőses, modern és hatásos hirdetésre van szükség, keresse fel a
KÖZLÖNY
 kiadóhivatalát.

Naponta indítunk futárt Clujra (Kolozsvárra). Magyar és cseh vizumot 36 óra alatt szerzünk. **Kelet** hirlapiroda ARAD, Strada Alexandri (Salacz-u.) I. 10094

Kerékpárok ujak és használtak, külső és belső gummik, valamint az összes szerelési cikkek a legolcsóbban beszerezhetők **Schwartz műszerésznél,** Arad, Str. Brancovici.

Menyasszonyi fényképeket a legszebb kivitelben készít Bornstein photo-salon (uj Neuman-ház.) ARAD,

UJ UZLETI ◀ „CASA DE CEASURI SI BIJUTERIE“ ▶ FEINER, Arad, Strada Bratianu 3.
Olesó árak órák, ékszerek és dísz tárgyakban. Brilljáns, arany és ezüstért a legmagasabb napi árat fizetek

Apró hirdetések.

TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEK-RŐL: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel ki-vánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Alkalmazás.

GYOGYSZERÉSZ GYAKORNOKNAK érettségizett ifjút vagy hölgyet akceptálok Weisz-gyógyszertár Arad. Str. Ioan Calvin. 3980

UJSÁGELÁRUSÍTÓ NŐ, VAGY FÉRFI VIDÉKRE, kedvező feltételek mellett azonnal felvétetik. Aki hirdapadással már foglalkozott, előnyben részesül. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 400

EGY vagy két jó házból való fiu lakatos tanulókat felvétetik. Bőszörményi János, Arad, Str. Moise Nicoara 8. 3048

JÓHÁZBÓL való fiu kitéző iparkozó fizetéssel felvétetik. „Perfect” Arad Str. Eminescu. 3980

SZOLGA (laborás) felvétetik kain gyógytárban. 3990

PUHA és Keményke detailista, ki fűrészemhez is ért, nős azonnali belépésre vidékre kerestetik. Ajánlatokat „Detailista” eligére az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 3978

TEMESVÁRRA hetenként háromszor menő és onnan jövő embert keresünk velek a kisebb csomagok közvetítésére. Perfect Arad Str. Eminescu 15. 3979

PERFECT szakácsnő magas fizetéssel felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3994

KÖNYVELŐT KERESÉK malomba Aradhoz közeli községben, azonnali belépésre, kik szakmában jártság előnyben. Ajánlatokat „Malom” jelzigére Löbl Hirlaprodába kérek. 3933

PERFECT szobaleány vagy szobainas kerestetik, aki románul vagy németül is tud. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3991

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek kerestetik. Arad, Calea Saguna 60. Jelentkezni reggel 8-9 óra között. 4000

Lakás.

ELUSERÉLNÉM uccai egy szoba, konyha lakásom, hasonlóval. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3972

ARADI BANK főtisztviselője keres butorított szobát a város közepében. Az ajánlatokat kérem Crețulescu urnak a Központi szálkodába Arad leadni. 3989

CSINOSAN butorított uccai szoba izraeli fiatal házaspárnak esetleg konyha használatra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3997

Vétel és eladás.

MALOMKÖVEK, eredeti francia és hazai, szítaselyem, gépolaj, szijak, malomszerek, cséplőüzemi cikkek Kovács Soma és Társánál, Arad. 3985

ANTIK POHARAK két ágvas paplan, szmirna pufi, valódi perzsa párnák, festmények, majolika tálak, fotelek, mahagoni asztal, gyermekágy, hintaszék, csillárok, női íróasztal tükrök, kis kredenc, világos szekrények tükör és mosdó, scheslon, scheslon terítők, márványmosdó, orvosi műszerszekrény, nyári paplan Biedermayer zenélőóra, ékszerek ajánlók tárgyak eladók. Arad Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

EGY 8 LOERŐS oséplőgép kerülésön Valea Jánosnál a község háza közelében eladó. 3975

VESZÉK nyers BORKÖVET és préselt seprőt kisebb és nagyobb mennyiségben. Altmann Samuel Oradea-Mare Sirul Cerbilor 23. 3929

PERZSA és egyéb szőnyeget, butorokat, antik tárgyakat, ezüstneműt, fehérneműt, kézimunkát, festményeket, dísz tárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistoriului 12. (Batthyány-ucca.) I. em. jobb. 1000

DANIS VIRUS, valamint Melsungeni patkány és egér typhus bacillusokat ajánl Dr. Földes gyógyszerár Arad. 14134

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése, 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

NYERS borkövet vesz Irom Arnold Arad, Strada G. Alexandrescu (Bercsényi Miklós-ucca) 39. 1608

BUTORRÁKTÁRÁMBAN ebédlők, há-lószobák olcsóáron kaphatók Wiegensfeld. Arad Str. Eminescu Deák Ferenc-ú. 6. 3787

ELADO nagyon szép komplett kárisfa háló. Arad Str. Simeon Balint 2-14 (volt Dezsény-ucca.) 3940

Eredeti schweitzli cérna granadinok leszállított árban: **WEISZ ARMIN** divatáruházában Arad, Piața A. Iancu 18. (Szabadság-tér).

ELADO egy daráló malom, egy vásárló arubodé és 2 segédre szükséges összes asztalos szerszámok és egy butorszálló kézi kocsi. Boross ügynökkésznél Arad Str. Consistoriului No. 9. (volt Batthyány-ucca) 3977

MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!
 4lyapiu férfi öltöny. Lej 1470.—
 Tennisz férfi öltöny. Lej 1450.—
 Lenvászon férfi öltöny. Lej 1250.—
 Selyem-lüszter sacco. Lej 1250.—
 Tennisz férfi nadrág. Lej 520.—
 Lenvászon férfi nadrág. Lej 450.—
 Ciunmi kabátok 850.— Lejtől kezdve.
MUZSAY JOZSEF férfi-, fiu- és gyermek ruha telepe Arad a színházzal szemben. 3756

Ezüst tárgyakért ékszerekért, termékek arany és ezüstért, műfogakért. Igen magas árakat fizet **KUN JÓZSEF** ékszerész Arad, Bulv. Regina Maria

Ingatlan.

LIBASDULÓ 2. sz. alatt több gazdasági épülettel haszonbérbe vagy örök áron eladó. 3971

ARAD Str., Abatorului (Vágóhid-ucca) 15. sz telek 46.000 Lejért eladó. 3992

ZSIGMONDHÁZAN sürgősen eladó egy 2 szobás lakásu gazdálkodásra alkalmas kertes azonnal átvehető új magánház 90.000 Lejért. Ugyanitt több városi bér és magánházak eladók. Boross ügynökkésznél Arad Str. Consistoriului No. 9. volt (Batthyány-ucca). 3976

Uzletek.

CURTICI községben régebben nagyvendéglőnek használt helyiségek üzlet, esetleg vendéglői célokra kiadó. Bővebbet Hámory-gazdaság Arad, Strada Eminescu 5. szám. 3197

RAKTARHELYISÉGET keresek bérbe. Cimokat Sándor hirdaprodába Arad kérem leadni. 10093

SZATOCS ÜZLET Pancótán főúton eladó. Értekezni lehet Földváry Gézánál Pancota. Ugyanott egy HALOSZÓBA berendezés eladó. 3938

Különféle.

DOMBORNOMASU névjegyek, levélpapírok saját monogrammal megrendelhetők. Perfect vősnői müintézet bélyeggyárban, Arad, Strada Eminescu 16. sz. 15062

EGY jobb napokat élt, volt 31lami 60 éves izr. családapa azzal a kérelemmel fordul a jószívű közönséghez, hogy valami ruhanemű vagy pénzbeli segítségével javítsanak kétségbeesítő helyzetén. Adományokat szívességből Arad Calea Banatului (Asztalos Sándor-ucca) 2. sz. alatt levő étkezde továbbít. 500

Oktatás.

INTERNAT PENTRU BAIETI EVREI-SI — IZR. FIUINTERNATUS — elvállal bentlakó és bejáró tanulókat, valamint előkészít javító és magántanulókat Tessék prospektust kérni. Arad Alexandru Gavra 19. (v. Csernoyits Péter-ú.) 3739

Aradon a belvárosban

emeletes ház 8 üzletteliséggel, elfoglalható 4 szobás, fürdőszobás lakással 900 ezer. — Piac tér közelében 6 lakásos bérház 6 szobás, fürdőszobás, elfoglalható lakással 800 ezer. — Szabadság-tér közelében emeletes bérház üzletteliséggel 3 modern lakással 950 ezer — A Boros Béni-tér közelében üzletház, elfoglalható üzletteliséggel 4 szobás, fürdőszobás lakással 750 ezer. — A városháza közelében 10 lakásos bérház 290 ezer — A Marospart közepében magánház 3 szobás lakással, vízvezetékkel, parkirozott udvarral 290 ezer. — A Deák Ferenc-uccában 8 lakásos bérház 4 szobás fürdőszobás, parkettás elfoglalható lakással 800 ezer. — Szabadság-tér közelében földszintes 4 lakásos ház 3 szobás elfoglalható lakással óriási borpincével 450 ezer Lejért. — Ezekben kívül a város összes részeiben bérházak magánházak, iparvállalatnak alkalmas kertek és házak, gyárépületek mind elfoglalható lakásokkal és nyeltségekkel eladók. Díjtalan felvilágosítással szolgál Albert Haász ingatlanforgalmi irodája, Arad Str. Romanului 5. (Zrinyi-ú.) 16518

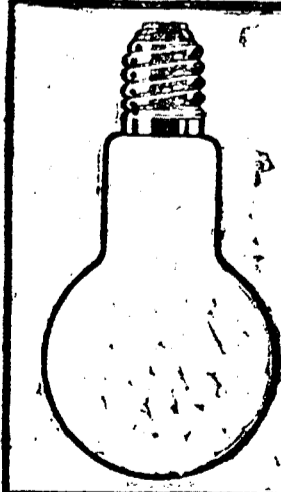
MOTOREKE

Komnack üzemben látható. Versenyen kívüli munkateljesítmény és tartósság. Azonnal szállítható **Kovács Soma Társánál, Arad.** 5984

Autó-henger

köszörlést, mágnes javítást és autogénhegesztést **tanúsított árért vállal!**
Lammert si Comp.
 autogarage, Arad, Calea Saguna 40-42. (Varjassy Lajos-ucca). 1567

TUNGSRAM OPALIT

TUNGSRAM OPALIT

Már minden szaküzletben kapható

Központi kertben Aradon minden este 10 órakor világvárosi műsor !!

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadó tulajdonos: Aradi nyomdavidálya